

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО  
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

Навчально-науковий інститут  
міжнародної освіти та гуманітарних наук

Кафедра іноземної філології та перекладу

(повна назва кафедри)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

до кваліфікаційної роботи

бакалавра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТУРИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ:  
ДИНАМІКА ТА СУЧАСНИЙ ВИМІР».

Виконала: студентка 4 курсу

групи Філол 2022-1

Спеціальність В11.041 Філологія

(Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська)

Тіткова В. Г.

Керівник: Ільєнко О. Л.

Рецензент: Осінська М.С.

**Керівник роботи**



**Ільєнко О. Л.**

(підпис)

«19» «червня» 2026 року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу  
**Кваліфікаційна робота розглянута.**

Студентка Тіткова В. Г.  
допускається до захисту даної роботи в  
Державній екзаменаційній комісії

Зав. кафедри іноземної філології  
та перекладу  
проф., д. пед. н. Ільєнко О.Л.



(підпис)

(прізвище, ініціали)

«19» «червня» 2026 р.

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО  
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА**

Навчально-науковий інститут міжнародної освіти та гуманітарних наук  
Кафедра іноземної філології та перекладу  
Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр  
Спеціальність В11.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад  
включно), перша – англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри іноземної філології  
та перекладу  
проф., д. пед. н. Ільєнко О.Л.



«30» «березня» 2026 р.





**З А В Д А Н Н Я  
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Тітковій Валерії Геннадіївні  
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Стратегії перекладу туристичного дискурсу: динаміка та сучасний вимір», керівник роботи Ільєнко Олена Львівна, проф., затверджені наказом вищого навчального закладу від «07» травня 2026 р. № 392-03.
2. Строк подання студентом роботи 25 травня 2026 р.
3. Вихідні дані до роботи: законодавчі документи, науково-технічна, періодична література, ресурси мережі Інтернет, матеріали виробничої та переддипломної практик.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1. Сутність і типологія туристичного дискурсу. 2. Класичні

стратегії перекладу туристичного дискурсу. 3. Особливості перекладу у туристичному дискурсі.

#### 5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультантів	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Основна частина	Ільєнко О. Л.		
Нормоконтроль	Ільєнко О. Л.		

6. Дата видачі завдання 30.03.2026 р.

### КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Збір і обробка первинної інформації</i>	<i>01.04-19.04</i>	Виконано
2.	<i>Робота над теоретичною частиною</i>	<i>20.04-10.05</i>	Виконано
3.	<i>Переклад оригінального тексту</i>	<i>11.05-13.05</i>	Виконано
4.	<i>Робота над дослідницько-аналітичною частиною</i>	<i>14.05-19.05</i>	Виконано
5.	<i>Передзахист.</i>	<i>20.05</i>	Виконано
6.	<i>Доопрацювання кваліфікаційної роботи, внесення правок.</i>	<i>20.05-24.05</i>	Виконано
7.	<i>Підготовка презентації та доповіді до захисту</i>	<i>25.05-15.06</i>	Виконано

Студентка



Тіткова В.Г.

Керівник роботи



д. пед. наук, проф. Ільєнко О. Л.

## Зміст

Вступ .....	6
РОЗДІЛ 1. ТУРИСТИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ..	9
1.1 Туристичний дискурс: сутність і типологія .....	9
1.2. Лінгвостилістичні особливості туристичних текстів .....	12
1.3. Класичні стратегії перекладу туристичних текстів .....	14
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ ТУРИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ У ПРОЦЕСІ МІЖМОВНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ .....	25
2.1. Переклад уривку туристичного тексту .....	24
2.2. Проблеми перекладу туристичного дискурсу .....	37
2.3. Типи перекладацьких трансформацій при перекладі туристичного дискурсу. ....	46
Висновки .....	55
Список використаної літератури. ....	57
Додаток .....	60

## Вступ

У сучасному глобалізованому світі туризм виступає однією з найдинамічніших сфер міжнародної комунікації, що сприяє активному обміну культурною, соціальною та економічною інформацією між країнами. У зв'язку з цим особливого значення набуває туристичний дискурс як специфічний різновид комунікації, орієнтований на презентацію туристичних об'єктів, формування позитивного іміджу локацій та вплив на потенційного споживача туристичних послуг. Відповідно, переклад туристичних текстів стає важливим інструментом міжкультурної взаємодії, що потребує врахування не лише мовних, а й культурних, прагматичних і стилістичних особливостей.

**Актуальність дослідження** зумовлена зростаючою роллю туристичного дискурсу в умовах глобалізації, а також необхідністю удосконалення перекладацьких підходів до передачі змісту, емоційної насиченості та прагматичного потенціалу туристичних текстів. У сучасному перекладознавстві питання туристичного дискурсу активно досліджуються як зарубіжними (G. Dann, C. M. Hall, A. Рум), так і українськими науковцями (І. Корунець, О. Ребрій, Є. Голуб, В. Прима та ін.). Однак, попри значну кількість досліджень, залишаються недостатньо вивченими питання комплексної взаємодії лінгвостилістичних особливостей туристичних текстів і перекладацьких стратегій їх відтворення.

Туристичний дискурс є складним лінгвокультурним явищем, що поєднує інформаційну, рекламну функцію та функцію переконливості. Його основною метою є не лише інформування потенційного туриста про певні місця та пам'ятки, а й формування їх позитивного образу та стимулювання туристичної активності. Саме тому туристичні тексти характеризуються високим ступенем експресивності, оцінності та прагматичної спрямованості.

Переклад туристичних текстів вимагає не лише точного відтворення змісту, а й збереження його комунікативного та емоційного впливу. У зв'язку з

цим перекладач стикається з необхідністю використання різних стратегій, зокрема еквівалентного перекладу, калькування, трансформацій, які забезпечують адекватність і зрозумілість тексту для цільової аудиторії.

**Метою** дипломної роботи є комплексне дослідження туристичного дискурсу як об'єкта перекладознавчого аналізу та виявлення особливостей його перекладу в процесі міжмовної трансформації.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких **завдань**:

– розглянути поняття туристичного дискурсу в сучасній лінгвістиці та перекладознавстві;

– визначити сутність і типологію туристичного дискурсу, а також охарактеризувати його основні жанри;

– проаналізувати лінгвостилістичні особливості туристичних текстів;

– дослідити класичні стратегії перекладу туристичних текстів, зокрема еквівалентний переклад, модуляцію, адаптацію, транскрипцію та транслітерацію, описовий переклад і граматичні трансформації;

– виявити проблеми перекладу туристичних текстів;

– визначити основні типи перекладацьких трансформацій при перекладі туристичного дискурсу.

**Об'єктом дослідження** є туристичний дискурс як лінгвокультурне явище.

**Предметом дослідження** є лінгвостилістичні особливості туристичних текстів та перекладацькі стратегії їх відтворення.

**Матеріалом дослідження** слугують автентичні туристичні тексти англійською мовою та їх переклади українською мовою.

**Методи дослідження** включають описовий метод, метод лінгвістичного аналізу, порівняльний метод, а також елементи перекладацького аналізу.

**Наукова новизна** полягає у комплексному розгляді взаємозв'язку між лінгвостилістичними особливостями туристичних текстів і стратегіями їх перекладу.

**Практичне значення** дослідження полягає у можливості використання його результатів у перекладацькій практиці, а також у викладанні дисциплін з перекладознавства та лінгвістики тексту.

Основні положення та результати кваліфікаційної роботи були апробовані шляхом публікації наукових тез на тему «Translation Strategies of Tourism Discourse: Dynamics and the Contemporary Dimension» у матеріалах міжнародної науково-практичної конференції «Research and Education in a Globalized World: European Integration Processes. Contemporary Challenges and Transformations» (*Titkova, Havrylova, 379*).

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів (теоретичного та практичного), висновку, списку використаних джерел та додатку.

## РОЗДІЛ 1. ТУРИСТИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

### 1.1. Туристичний дискурс: сутність і типологія

Туристичний дискурс є важливим різновидом інституційного дискурсу, що функціонує в межах туристичної сфери та охоплює сукупність мовних практик, спрямованих на інформування, переконання та формування позитивного образу туристичних місць. Його основною метою є не лише передача інформації про місця відпочинку, а й створення емоційно привабливого образу країни або регіону, здатного вплинути на вибір потенційного туриста.

У сучасному українському мовознавстві туристичний дискурс розглядається як складне багатоаспектне явище, що поєднує лінгвістичні, прагматичні та соціокультурні характеристики. Зокрема, дослідники наголошують на його інституційному характері та поєднанні інформаційної й рекламної функцій, спрямованих на формування позитивного іміджу туристичних об'єктів. Як зазначають науковці, туристичний дискурс виступає інструментом створення позитивного образу туристичного напрямку через мовні засоби впливу на адресата (*Голуб, Щербак, 26-27*).

Сучасні дослідження також підкреслюють його динамічність і жанрову різноманітність. В. Прима визначає туристичний дискурс як багатожанрову комунікативну систему, що охоплює як традиційні, так і цифрові форми комунікації. Дослідниця зазначає, що сучасний туристичний дискурс активно трансформується під впливом цифровізації та глобалізаційних процесів (*Прима, 2022, 37-38*). Це свідчить про розширення його функціонального потенціалу та посилення ролі онлайн-комунікації.

Лінгвокультурні дослідження показують, що туристичний дискурс виконує важливу роль у формуванні образу країни через мовні засоби представлення культури. Зокрема, підкреслюється, що використання культурно маркованої лексики сприяє створенню привабливого образу туристичних напрямків та місць (*Коляса, Коваль, Шостак, 92-94*). Таким чином, туристичний дискурс виконує не лише комунікативну, а й іміджеву функцію.

Окрему увагу в дослідженнях туристичного дискурсу приділено функціонуванню англіцизмів як маркерів глобалізаційних процесів. Сучасні науковці зазначають, що англійські запозичення активно проникають у туристичну лексику різних мов і виконують важливу комунікативну функцію, оскільки сприяють стандартизації термінології та підвищують ефективність міжнародної взаємодії. Як підкреслюється в дослідженнях неологізмів у туристичному дискурсі, такі мовні одиниці відображають зміни в глобальній комунікації та забезпечують її адаптацію до нових соціокультурних умов (*Сандига, Полонська, 118-119*).

Сучасні зарубіжні дослідники також підкреслюють переконувальний характер туристичного дискурсу. Зокрема, зазначається, що він є формою стратегічної комунікації, спрямованої на вплив та поведінку потенційного туриста через створення привабливих оповідей (*Hanna, Rowley, Keegan*). Це означає, що головною функцією туристичного дискурсу є вплив на адресата через мовні та стилістичні засоби.

У дослідженнях туризму підкреслюється, що туристичний досвід значною мірою формується через дискурсивні практики та медіарепрезентації, зокрема в цифровому середовищі. Як зазначається у наукових працях, контент, створений користувачами, відіграє ключову роль у формуванні уявлень про туристичні напрями та впливає на процес прийняття рішень потенційними туристами (*Huang*). Це свідчить про те, що мова та цифрові тексти є важливим інструментом конструювання туристичної реальності. У цьому контексті туристичний дискурс розглядається як система представлень, що формує

символічний образ місця та впливає на його сприйняття як об'єкта туристичного досвіду.

Отже, можна зробити висновок, що сучасна наукова традиція розглядає туристичний дискурс як соціокультурний і когнітивний феномен, що формує образ реальності та впливає на поведінку споживача. Українські дослідження водночас акцентують увагу на мовних засобах реалізації цього впливу, жанровій структурі та функціональних особливостях туристичних текстів.

Таким чином, поєднання цих підходів дозволяє сформувавши комплексне розуміння туристичного дискурсу як багаторівневої системи, що одночасно функціонує як мовний, культурний і прагматичний інструмент комунікації.

Туристичний дискурс є складним багатожанровим утворенням, що функціонує в межах інституційної комунікації та поєднує інформаційні, рекламні та переконувальні стратегії. У сучасних лінгвістичних дослідженнях наголошується, що туристичний дискурс охоплює різні форми мовлення — від офіційних описів до неформальних текстів користувачів, що відображають туристичний досвід і поведінку (*Прима 2023, Сухомудь, Шевчик*).

Одним із базових жанрів туристичного дискурсу є туристичний путівник. Він характеризується структурованістю, інформативністю та поєднанням описових і оцінних елементів. Як зазначається в дослідженні структури путівників, цей жанр відзначається узагальненістю інформації, точністю викладу та прагматичною спрямованістю, оскільки його мета полягає у формуванні уявлення про туристичний об'єкт та його привабливість (*Прима 2024*).

Важливе місце займає рекламний туристичний дискурс, який реалізується через буклети, рекламні тексти та онлайн-контент. У наукових працях підкреслюється, що туристичні тексти виконують не лише інформативну функцію, а й функцію впливу, оскільки спрямовані на створення привабливого образу напрямів та місць і впливають на поведінку потенційного туриста (*Прима 2022, Сухомудь*).

Окрему групу становлять формальний і неформальний туристичний дискурс, які виділяються за характером мовлення та стилістичними особливостями. Формальний дискурс представлений офіційними описами, путівниками та інформаційними матеріалами, тоді як неформальний включає блоги, відгуки туристів і соціальні медіа. Як зазначає В. Прима, ці два типи дискурсу відрізняються лексичним складом і рівнем експресивності, що зумовлено різними комунікативними завданнями (Прима 2023).

В умовах цифровізації особливого значення набувають вебтексти туристичного спрямування (сайти, блоги, соціальні мережі). У сучасних дослідженнях підкреслюється, що цифровий туристичний дискурс є мультимодальним і інтерактивним, оскільки поєднує текстові, візуальні та комунікативні елементи, а також активно використовує контент користувачів (Прима 2024).

Важливим жанром є також відгуки туристів, які належать до неформального дискурсу. Вони є суб'єктивними описами туристичного досвіду та відіграють значну роль у формуванні репутації туристичних об'єктів і прийнятті рішень потенційними мандрівниками.

Отже, жанрова система туристичного дискурсу є багаторівневою та динамічною. Як показують сучасні українські дослідження, вона включає як традиційні інституційні форми (путівники, рекламні тексти), так і нові цифрові жанри (відгуки, блоги, онлайн-контент), що виникають під впливом глобалізації та розвитку інформаційних технологій.

## 1.2. Лінгвостилістичні особливості туристичних текстів

Туристичні тексти є специфічним різновидом фахового спілкування, завдання якого полягає не лише у передачі фактичної інформації про

туристичні напрями, а й у формуванні емоційно привабливого образу місця, здатного впливати на вибір і поведінку потенційного туриста.

У сучасному мовознавстві туристичний текст розглядається як прагматично орієнтована та мультимодальна структура. Як зазначає В. Прима, туристичний дискурс є складною комунікативною системою, що реалізується через різні жанри та поєднує інформаційні й рекламні функції (Прима 2023). Це зумовлює специфічну організацію мовних засобів, спрямованих на вплив на адресата.

Однією з ключових лінгвостилістичних особливостей туристичних текстів є їхня експресивність. Вона реалізується через активне використання епітетів, метафор, порівнянь та інших засобів образності. Дослідники підкреслюють, що експресивність є одним із головних інструментів формування емоційного впливу на адресата (Дидів).

Важливою характеристикою є оцінність мовлення, яка реалізується через позитивно забарвлену лексику (*beautiful, unique, unforgettable, breathtaking*). Такі засоби формують позитивне ставлення до туристичного об'єкта.

Сучасні зарубіжні дослідження підкреслюють переконувальний характер туристичного дискурсу, який визначається як стратегічна комунікація, спрямована на вплив на поведінку споживача через мовні засоби (Masi).

Ще однією характерною рисою є гіперболізація, яка створює ідеалізований образ реальності ("*a paradise on Earth*", "*the most breathtaking views*") та підсилює рекламний ефект тексту. Туристичні тексти також характеризуються апеляцією до читача через імперативи та риторичні конструкції (*Discover..., Experience..., Why not visit...?*), що створює ефект безпосереднього залучення адресата.

Не менш важливим компонентом є інтертекстуальність, що проявляється у використанні культурних і історичних алюзій, які поглиблюють смисловий потенціал тексту. Окрему увагу приділяють мультимодальності туристичних текстів, яка полягає у поєднанні вербальних і невербальних засобів (зображення, відео, карти, інфографіка). Як зазначають дослідники, сучасний

туристичний дискурс активно функціонує в цифровому середовищі та є інтерактивним (*Messner, 95-97*).

Українські науковці також наголошують, що туристичний дискурс поєднує інформаційну та рекламну функції, формуючи позитивний образ туристичних об'єктів через мовні засоби впливу. Зокрема, дослідники підкреслюють, що формування позитивного туристичного іміджу сприяє зростанню міжнародної довіри, підвищенню впізнаваності бренду держави та активізації туристичних потоків, що підтверджує його комунікативно-переконувальний характер (*Дидів*).

Отже, лінгвостилістичні особливості туристичних текстів визначаються їхньою прагматичною спрямованістю та включають експресивність, оцінність, гіперболізацію, персуазивність, інтертекстуальність і мультимодальність.

### 1.3. Класичні стратегії перекладу туристичних текстів

Переклад туристичного дискурсу в сучасному перекладознавстві розглядається не лише як процес міжмовної трансформації, а як важливий складник міжкультурної комунікації. В умовах глобалізації та активізації міжнародних контактів туристичні тексти набувають особливого значення як засіб представлення культурних, історичних та соціальних особливостей країни. У цьому контексті переклад виконує функцію посередництва між культурами, забезпечуючи адекватне відтворення змісту, прагматичного потенціалу та культурних смислів оригіналу (*Munday, Pinto, Blakesley, 1-3*).

Туристичний дискурс характеризується вираженою прагматичною спрямованістю, оскільки його основною метою є вплив на адресата, формування позитивного іміджу туристичного об'єкта та стимулювання до подорожі. Як зазначає Лоуренс Венуті, переклад завжди передбачає інтерпретацію тексту крізь призму культури адресата, що зумовлює

необхідність адаптації (*Venuti, 15-17*). З огляду на це, переклад туристичних текстів потребує врахування культурного контексту цільової аудиторії, її фонових знань і ціннісних орієнтирів. Буквальний переклад у такому випадку часто є неефективним через втрату прагматичного впливу та культурної специфіки.

Українські дослідники також підкреслюють міжкультурний характер перекладу туристичного дискурсу. Зокрема, В. Карабан зазначає, що переклад має враховувати не лише мовні, а й культурні розбіжності, забезпечуючи адекватну передачу змісту в іншому соціокультурному середовищі (*Карабан, 10-12*). Чередниченко підкреслює важливість прагматичної адаптації тексту відповідно до комунікативної ситуації та очікувань адресата (*Чередниченко*).

Однією з ключових характеристик перекладу туристичного дискурсу є необхідність культурної адаптації. У процесі перекладу відбувається трансформація змісту з урахуванням норм і очікувань іншої культури. Це особливо актуально при передачі культурно маркованих елементів, таких як реалії, історичні поняття чи національні традиції. Як підкреслює Ентоні Пім, перекладач повинен обирати стратегії, що забезпечують ефективну міжкультурну комунікацію, зокрема адаптацію та експлікацію (*Пім, 25-27*).

Важливим аспектом міжкультурної комунікації у сфері туризму є відтворення емоційно-оцінної складової тексту. Туристичні тексти насичені експресивними мовними засобами, що формують привабливий образ наряду або місця. Це досягається через застосування таких перекладацьких прийомів, як модуляція, компенсація та синтаксична перебудова.

Окремої уваги заслуговує проблема збереження культурної ідентичності у перекладі туристичного дискурсу. Перекладач має балансувати між адаптацією тексту до культури адресата та збереженням національно-культурної специфіки оригіналу. У сучасній теорії перекладу це описується через опозицію стратегій «доместикації» та «форенізації», які детально аналізує Лоуренс Венуті (*Venuti, 19-21*). Вибір тієї чи іншої стратегії залежить від комунікативної мети перекладу та очікувань цільової аудиторії.

Таким чином, переклад туристичного дискурсу виступає складним процесом міжкультурної взаємодії, що вимагає не лише мовної компетентності, а й глибокого розуміння культурних контекстів, прагматичних настанов та комунікативних стратегій. Тому переклад туристичних текстів потребує не механічного відтворення змісту, а цілеспрямованого добору перекладацьких стратегій, здатних забезпечити комунікативну ефективність у мові перекладу. У сучасному перекладознавстві до таких стратегій відносять буквальний та еквівалентний переклад, калькування, модуляцію, трансформацію, адаптацію, транскрипцію, транслітерацію та описовий переклад (*Munday, 10-12, Pym, 30-32*).

До стратегій, що базуються на різному ступені формальної та змістової відповідності між текстом оригіналу та перекладом, належать буквальний та еквівалентний переклад, які по-різному реалізуються залежно від комунікативної мети та прагматичної спрямованості тексту. Як зазначає Джеремі Мандей, вибір перекладацької стратегії визначається не лише мовними, а й функціональними чинниками тексту (*Munday, Pinto, Blakesley*).

Буквальний переклад у межах туристичного дискурсу є однією з базових стратегій, що передбачає максимально точне відтворення лексико-граматичної структури тексту оригіналу. У сучасному перекладознавстві він розглядається як форма прямого перекладу, орієнтована на збереження формальної відповідності між вихідним і цільовим текстом. За визначенням Ентоні Піма, буквальний переклад полягає у збереженні структурних елементів вихідного тексту без істотних трансформацій, однак його застосування є обмеженим через ризик втрати природності мовлення (*Pym, 35-36*).

У туристичному дискурсі буквальний переклад використовується обмежено, оскільки його основною функцією є не лише передача інформації, а й вплив на адресата та створення привабливого образу туристичного об'єкта. Надмірна буквальність може порушити прагматичний ефект і знизити ефективність комунікації. У цьому контексті Девід Катан підкреслює, що

переклад має враховувати культурні очікування цільової аудиторії, а не лише формальну відповідність тексту (*Katan, 50-52*).

Сучасні дослідники також наголошують, що буквальний переклад можливий лише за умови структурної близькості мов і не повинен порушувати комунікативну природність висловлювання (*Рум*). Наприклад, англійське речення *The city offers breathtaking views of the mountains* при перекладі як «Місто пропонує захоплюючі види на гори» є загалом прийнятним, однак у ряді випадків буквальне відтворення синтаксичних структур може звучати неприродно для української мови.

Окрім того, у перекладознавстві наголошується, що буквальний переклад не забезпечує повної комунікативної еквівалентності, оскільки не враховує прагматичні та культурні чинники тексту. Подібної думки дотримується і Лоуренс Венуті, який підкреслює важливість урахування культурного аспекту перекладу (*Venuti*).

З огляду на специфіку туристичного дискурсу, який поєднує інформативну та рекламну функції, буквальний переклад може застосовуватися переважно для передачі нейтральної інформації, зокрема географічних назв або фактичних даних. Водночас, як показують сучасні дослідження туристичного дискурсу (*Nigro*), ефективний переклад таких текстів потребує ширшого використання трансформаційних стратегій.

Отже, буквальний переклад у туристичному дискурсі має обмежене застосування і виступає допоміжною стратегією. Найбільш ефективний переклад туристичних текстів ґрунтується на поєднанні буквального підходу з іншими перекладацькими стратегіями, такими як модуляція, адаптація та експлікація, що дозволяє забезпечити як точність, так і прагматичну адекватність перекладу.

Однією з базових стратегій відтворення тексту, спрямованою на забезпечення максимальної змістової відповідності між оригіналом і перекладом у туристичному дискурсі, є еквівалентний переклад. Його сутність

полягає у відтворенні інформації таким чином, щоб у читача перекладу виникала аналогічна комунікативна реакція, як і в адресата вихідного тексту.

Еквівалентний переклад є однією з ключових стратегій у перекладі туристичних текстів, оскільки він спрямований на досягнення функціональної відповідності між текстом оригіналу та перекладом. На відміну від буквального перекладу, який орієнтується на формальну структуру, еквівалентний переклад передбачає відтворення змісту з урахуванням прагматичного ефекту та комунікативної мети тексту.

Як зазначає Джеремі Мандей, еквівалентність у перекладі слід розглядати як динамічне явище, що залежить від контексту, функції тексту та очікувань цільової аудиторії (*Munday, Pinto, Blakesley, 65-67*). У туристичному дискурсі це особливо важливо, оскільки тексти мають не лише інформувати, а й переконувати адресата. Це означає, що перекладач може змінювати структуру висловлювання, добирати інші лексичні засоби або навіть перебудувувати текст, якщо це необхідно для досягнення аналогічного впливу на читача.

У туристичних текстах еквівалентний переклад часто реалізується через використання більш природних для мови перекладу формулювань. Наприклад, англійський вислів *a must-see destination* доцільно перекладати як «обов'язкове для відвідування місце», а не буквально «місце, яке потрібно побачити», оскільки перший варіант краще відповідає нормам української мови.

Як підкреслює Ентоні Пім, еквівалентність у перекладі досягається шляхом вибору таких рішень, які забезпечують ефективну комунікацію між культурами (*Pym, 41*). У туристичному дискурсі це передбачає врахування культурних стереотипів, очікувань аудиторії та специфіки сприйняття інформації.

Таким чином, еквівалентний переклад є основною стратегією у перекладі туристичних текстів, оскільки він дозволяє зберегти не лише зміст, а й прагматичний потенціал тексту.

У перекладознавстві важливе місце серед класичних стратегій займає калькування, яке широко використовується для передачі лексичних одиниць,

зокрема у сфері туристичного дискурсу. Туристичні тексти характеризуються значною кількістю культурно маркованих понять, географічних назв, історичних термінів та сталих словосполучень, що зумовлює необхідність пошуку адекватних способів їх відтворення.

Калькування визначається як спосіб перекладу, що полягає у відтворенні іншомовної одиниці шляхом буквального перекладу її складових частин. У сучасних дослідженнях перекладу підкреслюється, що калька може розглядатися як форма лексико-семантичної трансформації, яка забезпечує структурну прозорість і формальну відповідність між мовами.

Як зазначає Джеремі Мандей, калькування є одним із базових прийомів перекладацької еквівалентності, однак його застосування залежить від ступеня структурної сумісності мовних систем (*Munday, Pinto, Blakesley, 72*). У туристичному дискурсі це особливо важливо, оскільки тексти повинні залишатися зрозумілими для широкої аудиторії.

У туристичному дискурсі калькування часто використовується для передачі назв об'єктів, установ, культурних явищ та термінів. Наприклад: *city centre* – «центр міста», *national park* – «національний парк», *historical monument* – «історична пам'ятка». У цих випадках калькування є доцільним, оскільки структура словосполучення є прозорою та відповідає нормам української мови.

Сучасні дослідники перекладознавства, зокрема Ентоні Пім, підкреслюють, що калькування є ефективним лише за умови структурної та семантичної сумісності мовних систем, інакше воно може призвести до неприродності тексту перекладу (*Пім, 45-46*).

Водночас калькування має певні обмеження, оскільки у туристичних текстах воно не завжди забезпечує природність мовлення, особливо при передачі ідіоматичних або культурно специфічних одиниць.

У практиці перекладу калькування часто комбінується з іншими стратегіями, зокрема експлікацією або адаптацією. Наприклад, *open-air*

*museum* – «музей під відкритим небом», де калька одночасно є усталеним відповідником у мові перекладу і забезпечує зрозумілість для реципієнта.

Як підкреслює Девід Катан, у сучасному глобалізованому туристичному дискурсі калькування сприяє уніфікації термінології та формуванню міжнародно зрозумілих назв, однак перекладач повинен уникати механічного копіювання структур без урахування культурного контексту (*Katan, 60*).

Крім того, у сучасних туристичних текстах калькування сприяє уніфікації термінології та формуванню міжнародно зрозумілих назв, що є важливим у контексті глобалізації туристичної індустрії. Водночас перекладач повинен уникати механічного калькування, яке може призвести до порушення норм мови та втрати комунікативного ефекту.

Важливе місце серед перекладацьких стратегій посідає модуляція, що передбачає зміну точки зору або способу подання інформації без порушення її змісту. У сучасному перекладознавстві вона розглядається як одна з ключових трансформацій, що забезпечують природність і комунікативну адекватність тексту перекладу. Як зазначає Джеремі Мандей, модуляція дозволяє досягти більш природного звучання тексту шляхом зміни когнітивної перспективи висловлювання (*Munday, Pinto, Blakesley, 81*).

Для туристичного дискурсу ця стратегія є особливо продуктивною, оскільки дозволяє адаптувати інформацію до очікувань цільової аудиторії та підсилити її прагматичний і рекламний ефект. Наприклад, англійське речення *It is easy to reach the museum* перекладається як «До музею зручно дістатися», що є прикладом модуляції через зміну синтаксичної перспективи.

Ще однією важливою перекладацькою стратегією є трансформація, що охоплює граматичні та лексико-семантичні зміни для досягнення адекватності перекладу. У сучасних дослідженнях підкреслюється, що перекладацькі трансформації є базовим інструментом забезпечення міжмовної відповідності та функціональної еквівалентності тексту.

До основних видів трансформацій належать перестановка, заміна граматичних форм, додавання та вилучення елементів. Як зазначає Ентоні Пім,

трансформації є невід'ємною частиною перекладацького процесу, оскільки забезпечують адаптацію тексту до структурних і культурних особливостей мови перекладу (Рут, 50).

Українські дослідники також наголошують на важливості трансформацій у досягненні перекладацької еквівалентності.

Перестановка передбачає зміну порядку слів або компонентів речення: *You can enjoy breathtaking views* – «Ви можете насолодитися захопливими краєвидами». Такий тип трансформації дозволяє адаптувати синтаксичну структуру до норм української мови.

Заміна граматичних форм полягає у перебудові структури відповідно до граматичних норм мови перекладу: *after arrival* – «після прибуття». Подібні зміни забезпечують граматичну природність тексту.

Додавання використовується для уточнення інформації або експлікації прихованих елементів змісту, тоді як вилучення застосовується для усунення надлишкових або культурно неактуальних компонентів, що не є релевантними для цільової аудиторії.

Окремо виділяється стратегія адаптації як форма культурного посередництва, що передбачає пристосування тексту до культурних і когнітивних особливостей реципієнта. Як підкреслює Олександр Ребрій, переклад туристичних текстів має ґрунтуватися на функціональній адекватності, оскільки його головною метою є досягнення комунікативного ефекту, а не буквальної відповідності (Ребрій, 45-47).

Наприклад, англійське *afternoon tea* доцільно перекладати як «традиційна англійська чайна церемонія», що забезпечує зрозумілість для українського адресата та виконує пояснювальну функцію.

У сучасному перекладознавстві значна увага приділяється відтворенню культурно маркованих одиниць, що є особливо актуальним для туристичного дискурсу. Туристичні тексти містять велику кількість власних назв, географічних реалій, назв історичних пам'яток і культурних об'єктів, що

потребує застосування спеціальних перекладацьких стратегій. Серед них важливе місце займають транскрипція та транслітерація.

Транскрипція і транслітерація належать до формальних стратегій перекладу, які передбачають передачу іншомовної одиниці засобами мови перекладу зі збереженням її фонетичної або графічної форми. У сучасних дослідженнях зазначається, що транскрипція орієнтована на відтворення звучання, тоді як транслітерація – на відтворення графічної форми одиниці (*Munday, Pinto, Blakesley, 90-92*).

У туристичних текстах ці стратегії найчастіше використовуються для передачі власних назв. Наприклад: *London – Лондон, Edinburgh – Единбург*. Це забезпечує впізнаваність і збереження автентичності назв.

Сучасні дослідники перекладознавства підкреслюють, що транскрипція є основним способом передачі власних назв у міжмовній комунікації, оскільки дозволяє зберегти їхню ідентичність. Водночас транслітерація застосовується у випадках, коли важливо зберегти графічну форму слова, зокрема в назвах брендів, організацій або офіційних об'єктів.

Українські дослідники наголошують, що вибір перекладацьких стратегій, зокрема транскрипції та транслітерації, зумовлюється комунікативною метою перекладу та типом тексту, що визначає його функціональну спрямованість (*Чередниченко*).

У практиці перекладу туристичних текстів часто використовується поєднання транскрипції з іншими стратегіями, зокрема калькуванням або експлікацією, що дозволяє забезпечити зрозумілість для цільової аудиторії. Наприклад: *Tower of London – Тауер (Лондонська фортеця)*. Сучасні закордонні перекладознавці підкреслюють, що вибір перекладацької стратегії визначається комунікативною ситуацією та прагматичною метою тексту.

Отже, транскрипція та транслітерація є важливими інструментами перекладу туристичних текстів, які забезпечують збереження культурної специфіки та автентичності власних назв, але потребують поєднання з іншими стратегіями для досягнення комунікативної ефективності.

У межах перекладознавчих досліджень особливу увагу приділяють способам передачі культурно специфічної лексики, яка широко представлена в туристичних текстах. Туристичний дискурс характеризується наявністю реалій, історичних назв, культурних понять та унікальних об'єктів, що не завжди мають прямі відповідники в мові перекладу. У таких випадках ефективною стратегією є описовий переклад (експлікація).

Описовий переклад передбачає передачу значення іншомовної одиниці шляхом розгорнутого пояснення її змісту. У сучасному перекладознавстві експлікація розглядається як стратегія компенсації відсутності еквівалента в мові перекладу (*Munday, Pinto, Blakesley, 100-102*).

У туристичних текстах експлікація є особливо важливою, оскільки вони орієнтовані на широку аудиторію з різним рівнем культурних знань. Наприклад: *pub* – «традиційний англійський пивний заклад».

Українські перекладознавці підкреслюють, що описовий переклад є важливим інструментом міжкультурної адаптації, оскільки дозволяє передати культурно специфічні елементи без втрати змісту (*Лелека*).

У туристичному дискурсі це має особливе значення, адже головною метою є не лише інформування, а й формування позитивного образу дестинації.

Сучасні дослідники також наголошують, що ефективність перекладу залежить від його відповідності комунікативній ситуації та очікуванням адресата (*Чередниченко, Karaban, Verba, Karaban*).

Описовий переклад часто використовується для передачі назв культурних явищ, традицій та адміністративних одиниць: *county* – «адміністративний округ у Великій Британії».

Водночас надмірне використання експлікації може ускладнювати текст, тому перекладач має дотримуватися балансу між точністю та стислістю.

У практиці перекладу туристичних текстів експлікація часто поєднується з транскрипцією або калькуванням: *Stonehenge* – Стоунхендж, доісторичний кам'яний комплекс.

У межах туристичного дискурсу класичні стратегії перекладу часто поєднуються між собою, оскільки жодна з них окремо не забезпечує повної відповідності всім вимогам перекладу. Буквальний переклад та калькування доцільний тоді, коли потрібно зберегти термінологічну точність або впізнавану форму культурного елемента; модуляція та трансформація дають змогу передати зміст із урахуванням норм мови перекладу; адаптація забезпечує наближення тексту до очікувань адресата.

Таким чином, вибір перекладацької стратегії в туристичному тексті визначається жанровою специфікою матеріалу, комунікативною метою та особливостями цільової аудиторії. Найефективнішим є не механічне застосування однієї моделі, а гнучке поєднання кількох класичних стратегій, що дає змогу зберегти смислову точність, культурну релевантність і прагматичний ефект перекладу.

## РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ ТУРИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ У ПРОЦЕСІ МІЖМОВНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

### 2.1. Переклад уривку туристичного тексту

Для аналізу перекладацьких стратегій використовували аутентичні тексти про локації Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії з туристичного сайту [VisitBritain](http://VisitBritain) та їх переклад.

#### **Чому ми любимо Англію**

Мало які місця надихають так, як Англія. Від легендарних пам'яток та гамірних міст до смарагдових пагорбів та вражаючого узбережжя – це країна контрастів, яку неможливо пропустити. Але окрім прекрасних пейзажів та багатой спадщини, тут є безліч динамізму, креативності та культури, які варто відкрити.

Якщо ви хочете насолодитися блокбастером, зверніть увагу на зірок англійського кіно. Пориньте у часі в Бірмінгемі та північній Англії, де знімався фільм «Гострі картузи», зачаруйтеся Бріджертонівським Батом або закохайтеся в Лондон, де знімалася Бріджит Джонс. Відкрийте для себе захопливі пейзажі фільму «Місія нездійсненна» в Озерному краї, або ж чому б не дозволити Йоркширським долинам – зірці фільму «Грозовий перевал» – вразити вас у 2026 році? Чи то сімейні розваги в парку розваг «Ведмідь Паддінгтон», чи то мітли та вершкове пиво на екскурсії студією Warner Bros. – тут справді відбувається кіномагія.

Чого ж ви чекаєте? Час відкрити для себе все, що може запропонувати Англія.

#### **Корнуолл та острови Сіллі**

Відомий своєю чудовою сільською місцевістю, вражаючим узбережжям та унікальними пам'ятками.

У Корнуоллі ви знайдете безліч місць для відвідування, які залишать незабутні спогади. Від відвідування вистави у театрі Мінак просто неба на вершині скелі до серфінгу на хвилях на пляжі Фістрал у Ньюкі чи занурення у легенду про короля Артура в замку Тінтагель — у Корнуоллі та на островах Сіллі кожен знайде щось для себе.

Прогуляйтеся південно-західним узбережжям, як у фільмі 2025 року *«Соляна стежка»*, щоб відкрити для себе мальовничі бухти, золоті пляжі та старовинні гавані, а також дослідіть найбільшу у світі теплицю в рамках проекту *«Едем»*. Завітайте на острови Сіллі з їх кришталево чистою водою, вирушайте на припливний острів Святого Михайла під час відпливу або насолодіться смачним корнуольським пирогом. Насолоджуйтеся субтропічним раєм Требах-Гарден і поверніться в часі до прибережного форту Генріха VIII, замку Пенденніс. Незалежно від того, що ви хочете робити, відвідуючи Корнуолл і острови Сіллі, ви відкриєте для себе графство, сповнене шарму та інтриг.

### **Східна Англія**

Від традиційних приморських містечок до екстремальних видів спорту та чарівних міст з багатою історією, на сході Англії кожен знайде щось для себе.

Одягніть свої черевики для швидкої прогулянки узбережжям по Норфолкській прибережній стежці або спробуйте захопливі атракціони на пляжі Грейт-Ярмут, а потім скуштуйте рибу з картоплею фрі вздовж узбережжя. Зазирніть за лаштунки історичного Кембриджського університету під час приватної екскурсії або підкоріть нові висоти на пригодницькому маршруті серед верхівок дерев у лісі Тетфорд. Від узбережжя до сільської місцевості, від міста до приморського містечка – чи дивно, що Lonely Planet назвав цей регіон одним із найкращих для відвідування у світі у 2025 році?

### **Острів Вайт**

Шматочок спокійного острівного життя, але за крок від галасливого материка: острів Вайт невеликий, але могутній.

Дістаньтеся острова Вайт паромом або навіть знаменитим судном на повітряній подушці – сама подорож додає пригод. Орієнтуйтеся під час швидкісної прогулянки на човні вздовж узбережжя, а потім насолоджуйтесь визначними пам'ятками та запахами острова в його екзотичних парках. Відчуйте ритм його всесвітньо відомих фестивалів або прогуляйтеся одним із піщаних пляжів під шум хвиль. З його ландшафтами, що рясніють природною красою, історичними місцями та першокласними подіями, острів Вайт має всі складові для незабутньої подорожі.

### **Юрське узбережжя**

Ласкаво просимо на територію динозаврів; її пляжі та скелі, всіяні стародавніми скам'янілостями та слідами.

Пляжі Юрського узбережжя, вік яких перевищує 200 мільйонів років, ви можете відкрити для себе під час пішохідних, велосипедних прогулянок та пікніків. Ці палеонтологічні скарби настільки багаті, що ЮНЕСКО визнала узбережжя об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, з безліччю турів, присвячених пошуку скам'янілостей, та музеїв.

Але це ще не все. Ця 95-мильна (152 км) берегова лінія, що простягається між Ексмутом та затокою Стадленд на південному березі Англії, — це місце, де могутні морські скелі зустрічаються з мальовничими портовими містечками та бухтами, сповненими дикої природи. Існує безліч способів досліджувати цей регіон, від катання на каяках між крейдяно-білими вежами скель Олд-Гаррі-Рокс та купання в чистих водах затоки Вест-Бей до спостереження за заходом сонця над морем з маяка Портленд-Білл.

Куди б ви не вирушили, тут є на що звернути увагу та де найкраще зупинитися.

### **Озерний край**

Від найвищої вершини Англії до найглибшого озера країни, цей національний парк наповнений надзвичайно великими пейзажами.

Ласкаво просимо на дитячий майданчик природи – це Озерний край. Існує безліч способів долучитися до цього: купання на природі, пакрафтинг,

каньйонінг, спелеологія, вітрильний спорт... не кажучи вже про деякі з найкращих пішохідних маршрутів Британії.

Озерний край, що займає площу 912 квадратних миль (2362 квадратних км), є найбільшим національним парком Англії та об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, де розташовано понад 200 могутніх гір та пагорбів (відомих як «фолли»). Між ними розташовані прекрасні озера, річки та хребти, оточені квітучими містами та історичними пам'ятками – ландшафт, який надихнув на створення чудових романів та творів мистецтва, а також незліченних пригод. Зірка великого та малого екранів, досліджуйте зйомки фільмів *«Дамбастери»* (1955), *«28 днів потому»* (2002), *«Зоряні війни: Пробудження сили»* (2015), *«Місія нездійсненна: Розплата за мертвих – Частина 1»* (2023), *«Бріджит Джонс: Збожеволіла від хлопця»* (2025) та багатьох інших.

### **Лондон**

Лондон – це місце, яке не можуть пропустити мандрівники. Це плавильний котел історії, культури та зелених насаджень.

Від унікальних вінтажних ринків Портобелло-роуд чи Камдена до величезних магазинів на головних вулицях Оксфорд-стріт, Ріджент-стріт та Вестфілд, Лондон – це рай для покупців. Відвідайте модний Шордітч, гамірний Брік-лейн та барвистий Чайнатаун. Гурмани матимуть з чого вибрати: тут представлені всі види кухонь світу, завдяки міжнародній публіці, яка заповнює кожен куточок, де подають смачні страви. Кіномани? Лондон – це захопливий фон до деяких першокласних фільмів та телешоу, тож ви знайдете ідеальний варіант для блокбастерів.

Підніміться на його знакові пам'ятки та насолодіться коктейлем у найвищій будівлі, The Shard, або ж насолодіться краєвидом з одного з численних барів на даху. Пориньте у провідну культурну сцену з не менше ніж чотирма міжнародними оркестрами, безліччю театрів Вест-Енду та живими концертами від Вемблі до O2 (Millennium Dome). А також відкрийте для себе

провідні світові музеї та галереї, від Музею природознавства до двох лондонських галерей Тейт.

Досліджувати Лондон екологічно стає ще простіше, починаючи від чудового громадського транспорту і закінчуючи екологічно чистими закладами харчування. Щоб трохи відпочити, поніжтеся на сонці в одному з Королівських парків міста або в зелених легенях Гемпстед-Хіт чи Гринвіча – зрештою, Лондон – перше у світі місто-національний парк.

Найбільше місто Британії має все – і навіть більше.

### **Віндзор**

Любителі серіалу «Корона» можуть відчути себе у королівській родині, адже це місто справді королівське.

Віндзорський замок, офіційна резиденція 40 монархів, виконує всі королівські обов'язки, але тут є ще багато цікавого.

Відвідайте, мабуть, найвідомішу державну школу Британії – Ітон. Відкрийте для себе один із найлегендарніших іподромів Британії та купіть капелюх для участі в Королівському Аскоті. Дослідіть одну з найкоротших вулиць Англії та відвідайте першокласні ресторани й атмосферні паби. Відвідайте пивоварню в королівському стилі або прогуляйтеся сусідньою річкою Темзою на водній дошці, де ви зможете побачити єдиних у Британії лебедів, чию популяцію переписують. А для найсміливіших озеро Брей – це рай для шукачів гострих відчуттів.

Віндзор — це легка одноденна поїздка з Лондона або ідеальна відправна точка для дослідження навколишньої сільської місцевості Беркширу.

### **Чому ми любимо Шотландію**

Вражаючі пейзажі Шотландії, її озера, острови та гори створюють країну, яка така ж унікальна, як і красива. Де ще можна дослідити 709 островів, смакуючи понад 130 видів віскі? Вийти на поле для гольфу в країні, де цей вид спорту народився, і спостерігати, як чоловіки в кілтах змагаються у перетягуванні каната? Або слухати звуки волинок, занурюючись в історії про чудовисько з озера, реального Макбета та національного героя — Брейвгарта?

І це далеко не всі персонажі, яких ви тут зустрінете. Відкрийте для себе кінематографічну красу Шотландії під час подорожі місцями зйомок серед величних долин і могутніх замків, увічнених у фільмах про Гаррі Поттера, Джеймса Бонда та серіалі «Чужоземка». Пориньте в історію, відвідавши кафедральний собор Глазго — атмосферну локацію для «Бетмена» та «Франкенштейна» Гільєрмо дель Торо, або закохайтесь в Единбург, прогулюючись на вершину Артурового Сідла, як герої фільму «One Day».

### **Единбург**

Від палаців до брукованих вуличок і навіть замку на згаслому вулкані — це місто справжнє видовище.

Перше у світі місто літератури ЮНЕСКО, Единбург є домом для 10 великих міжнародних фестивалів. Чуєте? Можливо, це мелодійні звуки Единбурзького фестивалю джазу та блюзу, а може, сміх у комедійному клубі під час Единбурзького фестивалю «Фріндж». Або ж це оперний співак світового рівня, який виступає на Единбурзькому міжнародному фестивалі, або письменник, що зачаровує публіку на Шотландському міжнародному фестивалі оповідачів.

З «Артурс-Сіт» можна помилуватися панорамним видом на 360 градусів і навіть відвідати якийсь урок йоги. Для поціновувачів спорту — стадіон Мюррейфілд із міжнародними подіями найвищого рівня. Чи то елегантні торгові галереї, бутик-крамниці, чи ботанічні сади — столиця Шотландії має щось для кожного.

### **Глазго**

Місто, що розширює межі мистецтва та культури, із серцем, яке б'ється в його людях.

Що може не сподобатися в Глазго? Його готична та вікторіанська архітектура, маяк, що стоїть посеред суші, та витончені сріблясті обриси Музею Ріверсайд, спроектованого Захою Хадід, що височіє над річкою Клайд, — все це радує око. Поціновувачі культури можуть знайти тут як видатні твори

мистецтва, так і опудало слона у богемній Художній галереї та музеї Келвінгроув.

Пройдіться пішохідною екскурсією по маршруту «Глазго Мюрал Трейл», щоб помилуватися вуличним мистецтвом або відкрийте для себе безліч веганських закладів. А для тих, хто цінує екологічність, тут є 300 км велосипедних доріжок, можливість зайнятися падлбордингом та нічний клуб, що працює за рахунок тепла, яке виділяють його відвідувачі. У 2026 році Глазго прийматиме Ігри Співдружності — тож це ідеальний час відкрити місто для себе.

### **Шотландські Гайленди**

Північ Шотландії — це поєднання краси та пригод.

Острови для дослідження, густі соснові ліси для прогулянок і вершини для сходжень — Гайленди сповнені ідеальних краєвидів і яскравих вражень. Від долин Лох-Ломонд і Троссакс до вершини Бен-Невіс або пагорбів Кернгормс — тут на вас чекають і фольклорні фестивалі, і екстремальні пригоди.

Зупиніться в Інвернесі — воротах до регіону, а також відправної точки маршруту «Північне узбережжя 500». Неподалік від Единбурга вас чекають мистецтво та культура, гастрономічні фестивалі, на яких можна поласувати смаколикami, ботанічні сади та безліч розваг для меломанів. Від купання в дикій природі до віскі-турів чи королівської атмосфери Балморалу — дайте волю своїй уяві в Гайлендах.

### **Бордерс і Лоулендс**

Ворота до Шотландії, які вражають із першого погляду.

Тут ви знайдете і пригоди з адреналіном, і свіжі морепродукти, і захоптиві пейзажі. Регіон, наповнений горами й долинами, ідеальний для веломандрівок або прогулянок серед дикої природи. Бордерс і Лоулендс — справжній рай для шукачів пригод, гурманів і дослідників. Завдяки зручному сполученню з північною Англією та прямим маршрутам до Глазго й Единбурга, цей регіон лише чекає, щоб його відкрили саме ви.

## **Шотландські острови**

Пейзажі, що захоплюють подих, оповиті легендами та переказами — дика природа островів назавжди залишиться у вашій пам'яті.

Чи то веломандрівки мальовничими маршрутами, купання в природних водоймах, спостереження за зоряним небом у темні ночі, споглядання тупиків або дегустація місцевих делікатесів — Шотландські острови відкривають безліч можливостей.

Тут є суворі Зовнішні Гебриди з їхніми давніми пам'ятками, білими пісками та одними з найдавніших порід у Британії, а також Внутрішні Гебриди, серед яких — острів Скай із темними озерами та чорними вулканічними пагорбами, а також острів Айла, відомий своїм ідеальним віскі. Відвідайте також острів Стаффа — один із найвидатніших геологічних об'єктів у світі.

Острів Арран може похвалитися гострими гірськими хребтами, сформованими давніми льодовиками; а тим, хто шукає пригод у віддалених куточках, варто вирушити на Оркнейські острови, де збереглося неолітичне поселення, яке з'явилося ще до Стоунхенджа.

## **Інвернесс**

Поєднання історії та культури — найпівнічніше місто Британії — є чудовою базою для дослідження Гайлендів.

Вірите в легенди? Сповнений таємниць, історії, культури та пригод, Інвернесс вас переконає. Відомий як «столиця Гайлендів», це найпівнічніше місто Британії — справжній осередок історичної та культурної спадщини. Тут на вас чекають музеї світового рівня, гастрономічні враження, маршрути для активного відпочинку та численні історичні пам'ятки.

Завітайте до затишного пабу, щоб познайомитися з місцевими жителями, або вирушайте на екскурсію винокурнею з дегустацією місцевих напоїв. Відправляйтеся в гори, щоб насолодитися природою та екстремальними видами спорту, або спробуйте полювати на чудовисько у каламутних водах озера Лох-Несс. Можливо, саме вам вдасться зробити наступне легендарне фото Нессі? Інвернесс також є відправною і кінцевою точкою маршруту

«Північне узбережжя 500» і слугує чудовою базою для подорожей Гайлендами. Завдяки численним локаціям зйомок серіалу «Чужоземка», місто відкриває двері до всього, що може запропонувати північ Шотландії.

### **Чому ми любимо Уельс**

Коли ми говоримо, що в Уельсі більше замків на квадратний кілометр, ніж будь-де в Європі, ви вже починаєте уявляти красу валлійських пейзажів. Додайте до цього суворе узбережжя, вражаючі пляжі, зелені долини та гірські національні парки — і образ цієї надзвичайно красивої кельтської країни майже завершений. Але варто зазирнути глибше — і ви відкриєте для себе країну, сповнену пригод. Пролетіть у повітрі на захопливому атракціоні — найшвидшій канатній дорозі у світі в Сноудонії (Ерпірі). Або дослідіть підземні печери під час спелеотуру та пориньте у хвилі на одному з наймальовничіших узбережжів Великої Британії.

Чи знали ви, що Уельс відіграє важливу роль у ваших улюблених фільмах і серіалах? Можливо, ви впізнаєте його з серіалів «Доктор Хто», «Дом дракона» чи «Секс-освіта». Тепер вирушайте за лаштунки, щоб побачити справжніх «зірок» цих локацій. Прогуляйтеся вздовж пляжу Фрешвотер-Вест у Пембрукширі, який став декорацією для фільму «Гаррі Поттер і смертельні реліквії», або помилуйтеся квітами в садах Боднант, які можна побачити у фільмі «Таємний сад». Готові дослідити ці кінематографічні пейзажі?

### **Кардіфф**

Пориньте у світ замків, всесвітньо відомого регбі та численних міфів і легенд у столиці Уельсу.

Чи шукаєте ви рафтинг на бурхливій воді чи яскраву музичну сцену — Кардіфф є креативним і самобутнім містом, сповненим цікавих місць і розваг. Зануртеся в 2000 років історії в Кардіффському замку або скуштуйте місцеві продукти на Центральному ринку Кардіффа. Відчуйте справжній дух пригод, вирушивши за межі міста маршрутом «Кембрійський шлях», щоб відкрити для себе 185 миль (майже 300 км) національних парків, казкових замків і засніжених вершин. Завдяки жвавій мистецькій та гастрономічній сцені й

великій кількості незалежних магазинів, Кардіфф є воротами до всього найкращого, що може запропонувати Уельс.

### **Сноудонія (Еррі)**

Край пригод — від величних вершин до глибоких льодовикових долин, краєвиди якого вражають уяву.

Яку пригоду бажаєте? У Сноудонії (Еррі) їх безліч — і кожна супроводжується неймовірними пейзажами.

Цей національний парк площею 2131 км<sup>2</sup> приваблює шукачів адреналіну, які приїжджають сюди для сходжень, веломандрівок, рафтингу чи спускання на канатній дорозі. Водночас тут не обов'язково бути екстремалом: можна досліджувати мальовничі села, прогулюватися узбережжям і насолоджуватися місцевими стравами.

Хоча Сноудонія відома своїми величними горами, особливо Сноудоном (Yr Wyddfa) — найвищою вершиною Уельсу, регіон має й м'якішу сторону: передгір'я, вкриті польовими квітами й лісами, та узбережжя з довгими піщаними пляжами. Ідеальне місце як для активних вихідних, так і для насиченої відпустки.

### **Північний Уельс**

Від зелених долин до вражаючих узбереж і чарівних містечок — тут на вас чекають пригоди.

Північ Уельсу славиться великою кількістю замків, але це лише частина його краси. Узбережжя, долини, пагорби й міста створюють неповторний ландшафт: від видовищного Портмейріона — мініатюрної копії Італійської Рив'єри — до острова Англі з 201 км узбережжя чи найдовшого пірсу Уельсу у вікторіанському курорті Лландидно.

Тут можна сфотографувати найдовшу назву місця у Британії чи найменший будинок, кататися на дошці для серфінгу під зоряним небом або випробувати найшвидшу канатну дорогу у світі. Проведіть ніч на краю скелі, відвідайте музеї та галереї, скуштуйте свіжого омара чи місцеві морські водорості — і все це неподалік національного парку Сноудонія.

## **Прибережний шлях Уельсу**

Маршрут пригод, культури та дикої природи вздовж узбережжя Уельсу.

Це не просто пішохідний маршрут — він охоплює все узбережжя країни, пропонуючи 1400 км захопливих морських краєвидів, чудових пляжів, скель із польовими квітами та затишних портових містечок. Від гір Сноудонії до міст півдня, від островів Пембрукширу, багатих на дику природу, та історичних перлин Англії — кожен регіон має свою неповторну чарівність, і існує безліч способів їх відкрити для себе.

Більшість мандрівників проходять увесь маршрут приблизно за два місяці, але коротші прогулянки не менш захоплові. Використовуйте їх як відправну точку для відкриття скарбів прибережного Уельсу: від серфінгу, вітрильного спорту та плавання до верхової їзди на пляжах і велосипедних прогулянок лісами.

Не обов'язково бути досвідченим мандрівником, щоб насолодитися маршрутом «Уельський прибережний шлях» — навіть під час короткої прогулянки ви відчуєте користь від усвідомленості на уельському узбережжі, коли зможете відволіктися від повсякденних турбот і поринути в природу. І не забувайте, що це цілорічний відкритий майданчик для активного відпочинку, тож навіть взимку у вас буде з чого вибрати: тут є всесезонні маршрути, водні види спорту та можливості для огляду визначних пам'яток. Любителі природи, пригод чи одноденних мандрів — кожен знайде тут щось для себе. І не забудьте звернути увагу на місця, які використовуються як декорації для кіно та телебачення. Затока «Три скелі» з'являється у серіалі «Відьмак», а зйомки серіалів «Дім дракона» та фільму «Капітан Америка: Перший месник» також проходили на узбережжі Уельсу.

## **Чому ми любимо Північну Ірландію**

Північна Ірландія має все: від об'єктів Світової спадщини до реальних локацій «Гри престолів», а також неймовірні пейзажі, що захоплюють дух. Від гір Моурн до Ферманаських озер, від узбережжя Кезвей до долин Ентрима —

ви знайдете країну, створену для любителів природи, шукачів пригод та екстремалів.

Маючи дикий Атлантичний океан з одного боку та Ірландське море з іншого, ви зможете обирати серед унікальних пляжів на тлі гір, скель, печер і навіть храмів. Встаньте на тому самому місці, звідки спустили на воду «Титанік», або помилуйтеся залишками дамби, яку, як вважають, збудував велетень, щоб перейти Північний канал.

Пройдіть слідами місцевих героїв — Рорі Макілроя та Даррена Кларка — та зіграйте на більш ніж 90 полях для гольфу, включно з легендарним «Роял Каунті Даун». Або зупиніться у трикімнатному будинку, де виріс футбольна легенда Джордж Бест.

Немає кращого часу, ніж зараз, щоб відкрити в собі дух величі та дізнатися, які пригоди чекають на вас у Північній Ірландії.

### **Белфаст**

Динамічне портове місто з яскравою історією, Белфаст — це жвавий культурний центр на східному узбережжі Північної Ірландії.

Місто наповнене жвагими пабами, різноманітною кухнею, знаковими будівлями, бутіками та безліччю інтерактивних розваг. Тут можна зануритися в історію, науку, літературу та багато іншого.

Кожен район міста розповідає власну історію — від історії одного з найвідоміших кораблів світу в музеї «Титанік Белфаст» до оповідей про минуле міста в Ульстерському музеї. Використовуйте місто як відправну точку для знайомства з місцями зйомок серіалу «Гра престолів», підніміться на борт корабля «HMS Caroline», щоб відчути атмосферу морських боїв Першої світової війни, або насолодіться яскравими фарбами під час пішохідної екскурсії по знаменитих муралах Белфаста. Незалежно від того, чи ви поціновувач культури, тусовщик чи прихильник активного відпочинку на природі, у Белфасті знайдеться безліч незабутніх вражень.

### **Узбережжя Кезвей**

Країна величних пейзажів та епічних історій, цей дикий куточок Північної Ірландії завоює ваше серце.

Регіон «Козуей-Кост-енд-Гленс» багатий на природні дива — від дивних шестикутних каменів «Гігантської дороги» до пляжу Вайт-Парк-Бей, усяного скам'янілостями, та скелястого острова Каррік-а-Реде, де перехід по захоплюючому вітром мосту з мотузок викликає справжнє захоплення.

Прибережний маршрут «Козуей» протяжністю 130 миль (212 км) регулярно входить до списку найкращих автомобільних подорожей світу. Він простягається далі уздовж узбережжя до міст Белфаст та Деррі-Лондондеррі, середньовічного замку Каррікфергус та дивовижної стежки вздовж скелі Гоббінс. Кожен день обіцяє нові пригоди — від дегустації ірландського віскі у стародавній винокурні до дослідження прихованих морських печер на каяку.

Тож на що ви чекаєте?

## 2.2. Проблеми перекладу туристичного дискурсу

У процесі перекладу досліджуваних туристичних текстів з англійської на українську мову ми виявили низку типових проблем, зумовлених як мовними, так і культурними відмінностями.

Туристичний дискурс є особливо складним для перекладу, оскільки поєднує інформативність, рекламність і емоційний вплив, що потребує не лише точності, а й стилістичної адаптації. Під час перекладу важливо не лише передати фактичний зміст повідомлення, а й зберегти його емоційне забарвлення, прагматичний вплив та рекламну функцію. Саме тому буквальний переклад у багатьох випадках виявився недостатнім і доводилося використовувати різні перекладацькі трансформації та адаптації відповідно до норм української мови.

Однією з ключових проблем є передача експресивності та оцінності. Англомовні тексти насичені емоційно забарвленими словами та рекламними кліше, такими як *“unmissable”*, *“breathtaking”*, *“packed with charm”*. В українському перекладі їх відтворення часто потребує адаптації, оскільки буквальний переклад може звучати неприродно або надмірно пафосно. Наприклад, вислів *“an unmissable nation of contrasts”* ми переклали як «країна контрастів, яку неможливо пропустити». Такий переклад загалом зберігає зміст оригіналу, однак дещо послаблює його рекламний ефект та емоційний вплив. Це пояснюється тим, що український туристичний дискурс зазвичай є менш експресивним, ніж англомовний, тому виникає необхідність шукати баланс між природністю звучання та збереженням рекламної функції тексту.

Англомовний туристичний дискурс також насичений яскравими епітетами та метафорами, такими як *“jaw-dropping landscapes”*, *“film-star good looks”*, *“packed with opportunities”*, *“stunning landscapes”*, *“blow your mind”*, *“packed with adventure”*. Їх буквальний переклад є або неможливим, або стилістично недоречним, оскільки подібні конструкції можуть звучати неприродно українською мовою. Наприклад, *“jaw-dropping landscapes”* ми переклали як «пейзажі, що захоплюють подих», що є вдалою модуляцією, однак не повністю відтворює розмовно-експресивний характер оригіналу. Ще один приклад — *“blow your mind”* передали як «вражають уяву», що є адекватним відповідником, але дещо нейтралізує розмовно-емоційний характер вислову. Подібні приклади демонструють, що під час перекладу туристичних текстів важливо не лише передати зміст, а й адаптувати рівень емоційності до мовних і стилістичних норм цільової аудиторії.

Крім того, труднощі виникають через значну кількість рекламних конструкцій та образних описів, характерних для англомовних туристичних текстів. Такі тексти орієнтовані на створення яскравого емоційного образу країни чи туристичного об'єкта, тому часто використовують перебільшення, емоційні оцінки та неформальні мовні засоби. В українському перекладі надмірне збереження таких елементів може створювати ефект штучності або

стилістичної перевантаженості. Саме тому в процесі перекладу ми часто вдавалися до модуляції, нейтралізації або часткової стилістичної адаптації, щоб зробити текст більш природним для українського читача та водночас зберегти його рекламну привабливість.

Оригінальний досліджуваний текст також насичений виразами на кшталт *“leave you in awe”*, *“steal your heart”*, *“inspiring country”*, які мають яскраво виражене рекламне забарвлення та спрямовані на створення емоційного впливу на читача. У перекладі ми передали їх як «захоплюють дух», «завоює ваше серце», «надихаюча країна». Хоча такі відповідники є загалом адекватними та зберігають основний зміст оригіналу, вони іноді звучать більш нейтрально, ніж англійські вислови, що призводить до часткової втрати експресивності та емоційної насиченості. Це пояснюється тим, що буквально відтворення подібних рекламних конструкцій українською мовою могло б звучати неприродно або надмірно пафосно для цільової аудиторії. У зв'язку з цим довелося адаптувати ступінь емоційності тексту відповідно до стилістичних норм української мови.

Другою важливою проблемою є переклад культурно специфічних реалій та національного колориту. В аналізованих текстах широко представлені поняття, пов'язані з англійською та шотландською культурою: *kilts*, *bagpipes*, *tug o' war*, *whisky culture*. Такі мовні одиниці є важливими елементами туристичного дискурсу, оскільки вони формують у читача уявлення про культурну своєрідність країни, її традиції та атмосферу. Саме тому їх переклад потребує не лише мовної точності, а й урахування культурного контексту та фонових знань цільової аудиторії.

Наприклад, *“men in kilts”* ми переклали як «чоловіки в кілтах». Такий варіант загалом зберігає національний колорит оригіналу, однак потребує певних фонових знань від читача, оскільки слово «кілт» є культурно маркованою одиницею і може бути незрозумілим для частини аудиторії без додаткового контексту. У деяких випадках ми використовували адаптовані відповідники. Так, *“tug o' war”* було передано як «перетягування каната», що

дозволяє зробити текст зрозумілішим для українського читача та зберегти основний зміст реалії.

Ще одним прикладом є слово “*hovercraft*”, яке ми переклали як «судно на повітряній подушці». Такий описовий переклад забезпечує точність і зрозумілість, однак водночас знижує лаконічність і динаміку тексту, характерні для англomовного туристичного дискурсу. Це пояснюється тим, що в українській мові подібні одиниці не завжди мають короткі та загальноживані відповідники, тому перекладачеві доводиться використовувати описовий переклад або комбіновані стратегії.

У розглянутих текстах також представлені елементи валлійської культури, географії та способу життя: *zip wire*, *caving tour*, *rugby culture*, *Cambrian Way*. Такі одиниці виконують не лише інформативну, а й культурно-репрезентативну функцію, оскільки формують у читача уявлення про особливості країни, її туристичну привабливість та національну специфіку. Водночас значна частина подібних понять не має прямих відповідників в українській мові, що створює додаткові труднощі під час перекладу.

Наприклад, “*zip wire*” ми переклали як «канатна дорога». Такий варіант передає загальний зміст вислову та дозволяє зробити текст зрозумілим для українського читача, однак не повністю відображає специфіку самого атракціону, адже в англomовному туристичному дискурсі “*zip wire*” асоціюється насамперед із розважальним екстремальним спуском, а не із традиційною канатною дорогою. У подібних випадках виникає дилема між точністю перекладу та його зрозумілістю для реципієнта.

Подібні труднощі виникають і під час перекладу культурно маркованих назв на кшталт *rugby culture* або *Cambrian Way*, оскільки вони містять важливий національно-культурний компонент. Перекладачеві необхідно вирішувати, чи зберігати іншомовний елемент для передачі автентичності, чи адаптувати його відповідно до мовних норм і рівня обізнаності української аудиторії. Саме тому в перекладі туристичних текстів часто використовуються описовий переклад, адаптація або комбіновані перекладацькі стратегії.

Важливою проблемою є переклад історичних алюзій та культурно-історичних реалій. У матеріалі дослідження згадуються такі об'єкти, як *Giant's Causeway*, *Titanic*, а також легенди про велетнів. Подібні елементи виконують не лише інформативну, а й культурну функцію, оскільки пов'язані з історією, міфологією та колективною пам'яттю певного народу. Було важливо не лише передати фактичний зміст, а й зберегти історичний та культурний контекст, який формує туристичну привабливість тексту.

Наприклад, вислів "*a causeway, believed to be built by a giant*" ми переклали як «дамба, яку, як вважають, збудував велетень». У цьому випадку виникла проблема вибору відповідника, оскільки слово *causeway* має конкретніше значення — «штучна дорога через воду» або «насипний шлях». Переклад «дамба» лише частково передає його семантику, проте є зрозумілішим для українського читача та краще вписується в контекст туристичного опису. Таким чином, були змушені шукати компроміс між точністю значення та природністю звучання.

Ще однією проблемою є передача власних назв, топонімів і культурних об'єктів. В опрацьовуваних текстах міститься велика кількість географічних назв, зокрема *Lake District*, *Isle of Wight*, *South West Coast Path*, а також назв фільмів і брендів. Такі одиниці мають важливе значення для туристичного дискурсу, оскільки вони не лише позначають конкретні об'єкти, а й виконують культурно-інформативну функцію, формуючи у читача уявлення про країну та її туристичні локації.

Під час перекладу подібних назв необхідно було обирати між транскрипцією, транслітерацією або частковим перекладом. Наприклад, *Lake District* ми переклали як «Озерний край», що є вдалим прикладом адаптованого відповідника, оскільки такий варіант зберігає семантику оригіналу та у той же час звучить природно українською мовою. Водночас інші назви залишаються транскрибованими, оскільки їх переклад міг би призвести до втрати впізнаваності або культурної прив'язки.

Проаналізовані тексти також містять велику кількість географічних назв, зокрема *Loch Ness*, *Ben Nevis*, *Cairngorms*, *Inverness*, а також назв культурних продуктів, таких як *Harry Potter* і *Outlander*. Подібні власні назви є важливими елементами туристичного дискурсу, оскільки вони створюють культурні асоціації, підсилюють впізнаваність туристичних об'єктів і формують у читача певний образ країни. У процесі перекладу необхідно було обирати між транскрипцією, транслітерацією або частковим перекладом залежно від ступеня відомості назви та її функції в тексті.

Наприклад, *Loch Ness* ми передали як «Лох-Несс», що дозволяє зберегти оригінальну форму назви та її впізнаваність. Водночас такий варіант не пояснює значення слова *loch* («озеро»), унаслідок чого частина семантики може залишатися неявною для українського читача. Це демонструє одну з типових проблем перекладу топонімів: необхідність збереження автентичності часто переважає над прагненням до повної семантичної прозорості.

Деякі географічні назви, зокрема *Snowdonia (Eryri)*, *Pembrokeshire*, *Anglesey*, *Cardiff*, також передаються шляхом транскрипції або транслітерації. Проблема полягає в тому, що подібні назви не завжди є зрозумілими без додаткового контексту, а також можуть мати кілька варіантів передачі українською мовою. Наприклад, подвійна назва *Snowdonia (Eryri)* потребує збереження обох форм, оскільки вони відображають англійський і валлійський варіанти назви регіону. Однак така форма може ускладнювати сприйняття тексту читачем і створювати надмірне інформаційне навантаження.

У текстах також представлено велику кількість географічних назв, таких як *Mourne Mountains*, *Fermanagh Lakelands*, *Glens of Antrim*, *Derry-Londonderry*, а також імен відомих осіб — *Rory McIlroy*, *George Best*. У перекладі ми використовували транскрипцію або транслітерацію: «Рорі Макілрой», «Джордж Бест». Такий підхід дозволив зберегти автентичність власних назв та їх міжнародну впізнаваність, однак проблема полягає у відсутності пояснення значення або культурного контексту цих назв, що може ускладнювати їх сприйняття українським читачем.

Суттєві труднощі виникли при перекладі ідіоматичних виразів і метафор. Англійський туристичний дискурс активно використовує образні конструкції, наприклад “*a slice of island life*” або “*sweep you off your feet*”. Їх буквальний переклад є неможливим або стилістично неприродним, тому в процесі перекладу ми застосовували модуляцію або еквівалентний переклад («шматочок острівного життя», «вразити вас»). Однак навіть за умови використання адекватних відповідників часто спостерігається часткова втрата образності або зміна стилістичного відтінку, що є характерним для туристичного дискурсу при міжмовній передачі.

Наприклад, вираз “*a melting pot of heritage and culture*” ми передали як «поєднання історії та культури», що фактично нейтралізує метафоричний образ «плавильного котла». У результаті текст стає більш прозорим і зрозумілим для українського читача, однак втрачає яскравість та культурно-образний компонент оригіналу. Подібним чином фраза “*catnip for adrenaline seekers*” була перекладена як «приваблює шукачів адреналіну». У цьому випадку також відбувається втрата первинної метафори («котяча м'ята» як образ надзвичайної привабливості), але зберігається основний зміст і прагматична функція вислову.

Ще одним прикладом є переклад фрази “*embrace your giant spirit*” як «відкрити в собі дух величі». Тут змінюється вихідна образність: метафора «велетня» трансформується в більш абстрактне поняття «величі», що робить вислів менш експресивним, але більш зрозумілим і стилістично прийнятним для українського читача. Такі трансформації демонструють, що при перекладі ідіоматичних і метафоричних одиниць були змушені балансувати між збереженням образності та забезпеченням комунікативної зрозумілості тексту.

Окрему проблему становить переклад рекламних кліше та прагматичних конструкцій, спрямованих на безпосереднє залучення та активізацію уваги читача. Подібні елементи є характерними для англійського туристичного дискурсу, оскільки вони виконують спонукальну функцію та формують ефект діалогу з потенційним туристом. Наприклад, “*What are you waiting for?*” ми

переклали як «Чого ж ви чекаєте?». Хоча формально переклад є точним і передає загальний зміст вислову, в українському мовному контексті подібні звернення можуть сприйматися менш природно або потребують певного стилістичного пом'якшення для зниження надмірної прямолінійності.

Речення “*What’s not to love about Glasgow?*” було перекладено як «Що може не сподобатися в Глазго?». Такий варіант загалом є адекватним і зберігає риторичний характер оригіналу, однак в українській мові подібні конструкції можуть звучати дещо штучно або надто кальковано, особливо в контексті туристичного опису. Це пов’язано з різницею у прагматичних нормах англійської та української мов, де англійський дискурс значно активніше використовує риторичні запитання як засіб переконання.

Іще один приклад — “*So what are you waiting for?*” передано як «Тож на що ви чекаєте?». Хоча переклад є формально точним і зберігає спонукальну функцію оригіналу, у деяких випадках подібні прямі звернення можуть звучати менш природно в українському мовному середовищі та вимагати стилістичної адаптації або пом'якшення. Загалом це свідчить про те, що при перекладі рекламних кліше необхідно враховувати не лише семантичну еквівалентність, а й прагматичну прийнятність вислову для цільової аудиторії.

Також варто відзначити проблему перекладу складних синтаксичних структур і переліків. Англійські туристичні тексти часто характеризуються довгими реченнями з великою кількістю однорідних членів, що створює ефект динамічності та накопичення вражень (*cycling miles of beauty, wild swimming, stargazing, puffin-watching...*). У таких випадках доводилося адаптувати структуру висловлювання до норм української мови, яка тяжіє до більш чітких і логічно розмежованих конструкцій.

В українському перекладі подібні переліки, як правило, спрощуються або перебудовуються: «веломандрівки, купання, спостереження за зорями...». Така трансформація підвищує читабельність тексту та робить його більш природним для сприйняття українським читачем, однак водночас може

призводити до часткової втрати ритмічності, експресивної насиченості та стилістичної динаміки оригіналу.

Окремо варто виділити проблему перекладу неологізмів і сучасної туристичної лексики. Такі одиниці є відносно новими для мовної системи та часто формуються в англomовному туристичному дискурсі для створення ефекту новизни, модності й актуальності. Наприклад, “*set-jetting*” ми переклали як «подорож місцями зйомок». Такий описовий переклад забезпечує зрозумілість для українського читача та передає основний зміст явища, однак водночас втрачає новизну, компактність і стилістичну маркованість оригінального терміна, який функціонує як своєрідний неологізм-бренд.

Подібна ситуація спостерігається і з виразом “*A-list landscapes*”, який було перекладено як «кінематографічні пейзажі». У цьому випадку переклад передає загальне уявлення про високу якість та привабливість об’єктів, однак не повністю відтворює відтінок значення, пов’язаний із ідеєю «пейзажів найвищого рівня» або «преміального статусу». Таким чином, частина оцінного компонента оригіналу залишається частково нейтралізованою. У подібних випадках змушені були обирати між точністю відтворення семантики та зрозумілістю для цільової аудиторії. З одного боку, буквальне або формальне відтворення неологізмів може ускладнювати сприйняття тексту, а з іншого — надмірна адаптація призводить до втрати інноваційності та стилістичної оригінальності англomовного туристичного дискурсу.

Ще одним аспектом є збереження стилістичної єдності тексту. Досліджувані туристичні тексти характеризуються легким, динамічним і привабливим стилем, який поєднує інформативність із виразною рекламною функцією. При перекладі виникає ризик двох крайнощів: надмірної нейтралізації експресивних засобів або, навпаки, штучного посилення емоційності тексту, що може порушувати його стилістичну гармонію.

У процесі перекладу ми спостерігали, що деякі фрази в українському варіанті звучать більш формально, ніж в оригіналі, що частково знижує їхній рекламний ефект і зменшує ступінь залучення читача. Це пояснюється

різницею стилістичних норм англійської та української мов, де англomовний туристичний дискурс допускає більшу неформальність, ігровість та емоційність. Водночас український переклад прагне до нормативності та стилістичної стриманості, що іноді призводить до втрати первинної легкості тексту.

Отже, основні проблеми перекладу туристичного дискурсу включають:

- труднощі передачі експресивності та рекламної лексики;
- відсутність повних відповідників для культурних реалій;
- складність перекладу власних назв і топонімів;
- трансформацію метафор і образних виразів;
- адаптацію риторичних конструкцій і звернень;
- перебудову складних синтаксичних структур;
- передачу специфічної туристичної лексики;
- збереження стилістичної єдності тексту.

### 2.3. Типи перекладацьких трансформацій при перекладі туристичного дискурсу

Аналіз перекладацьких трансформацій у проаналізованих туристичних текстах свідчить про комплексне застосування різних стратегій перекладу, що зумовлено специфікою туристичного дискурсу, який поєднує інформативність, експресивність і прагматичну спрямованість на адресата. При перекладі ми намагалися орієнтуватися не лише на передачу змісту, а й на відтворення емоційного впливу тексту, що зумовлює активне використання як прямих, так і непрямих трансформацій.

Буквальний переклад у досліджуваному матеріалі застосовували обмежено, переважно у випадках, коли синтаксична структура та семантика англійського речення повністю відповідали нормам української мови. У таких ситуаціях збереження формальної еквівалентності є доцільним, оскільки не

порушує ні змістової точності, ні стилістичної природності вислову. Водночас у більшості випадків туристичного дискурсу буквальне відтворення виявляється недостатнім через наявність експресивних елементів, культурних реалій та прагматичних конструкцій, що потребують адаптації. Саме тому були змушені звертатися до трансформаційних стратегій, які забезпечують баланс між змістовою точністю та комунікативною ефективністю тексту.

Такі приклади, як «*Мало які місця надихають так, як Англія*» або «*Час відкрити для себе все, що може запропонувати Англія*», демонструють збереження структури оригіналу без істотних змін. Однак, буквальний переклад є доречним у випадках структурної та семантичної відповідності між мовами. Наприклад, речення “*Scotland’s stunning landscapes... combine to form a country...*” передано як «*Вражаючі пейзажі Шотландії... створюють країну...*», що зберігає синтаксичну організацію оригіналу; “*you already start to picture the beauty of the Welsh landscape*” передано як «*ви вже починаєте уявляти красу валлійських пейзажів*». “*Northern Ireland has everything*” перекладено як «*Північна Ірландія має все*», що демонструє повну структурну відповідність. Подібні випадки забезпечують точність передачі змісту, однак через стилістичні особливості туристичних текстів їх частка є обмеженою і становить приблизно 15%.

Значно ширше представлений еквівалентний переклад, який дозволяє передати зміст із урахуванням мовних і культурних особливостей української аудиторії. Така стратегія є однією з ключових у перекладі туристичних текстів, оскільки вона забезпечує не лише семантичну відповідність, а й збереження прагматичного та емоційного ефекту оригіналу. Наприклад, вирази на кшталт «*країна контрастів, яку неможливо пропустити*» або «*рай для покупців*» відтворюють загальний рекламний ефект англійських конструкцій, хоча й не є дослівними відповідниками.

У межах еквівалентного перекладу ми передавали низку типових туристичних кліше таким чином: “*A real show-stopper*” — «справжнє видовище», “*a melting pot of heritage and culture*” — «поєднання історії та

культури», “*a nation bursting with adventure*” — «країна, сповнена пригод», “*a quirky, creative hub*” — «креативне і самобутнє місто». У цих випадках переклад не є дослівним, однак адекватно передає як змістовий, так і стилістичний компонент оригіналу, забезпечуючи природність звучання українського тексту.

Окремо слід відзначити переклад емоційно забарвлених виразів: “*scenery that will leave you in awe*” передано як «неймовірні пейзажі, що захоплюють дух», а “*will steal your heart*” — як «завоює ваше серце». Хоча ці відповідники не є буквральними, вони зберігають головний прагматичний ефект оригіналу, тобто спрямованість на емоційне залучення читача та створення позитивного образу туристичного об’єкта. Частка еквівалентного перекладу є однією з найвищих і становить близько 25%, що свідчить про орієнтацію перекладу на природність і комунікативну ефективність.

Калькування використовується переважно для передачі міжнародно усталених термінів і назв, зокрема «об’єкт Всесвітньої спадщини» або «місто-національний парк». У таких випадках структура оригіналу зберігається, оскільки подібні одиниці вже закріплені в українській мовній практиці та міжнародному туристичному дискурсі. Це дозволяє забезпечити впізнаваність термінів і їхню відповідність загальноприйнятим нормам перекладу.

Словосполучення “*City of Literature*” – «місто літератури», “*North Coast 500*” – «Північне узбережжя 500», “*National Parks*” – «національні парки», “*Wales Coast Path*” – «Прибережний шлях Уельсу» мають міжнародний характер, тому їх буквральне відтворення є нормативним і не потребує додаткової адаптації. Такі одиниці функціонують як усталені номінації в туристичному та офіційному дискурсі, що значно спрощує процес перекладу.

Окремі приклади, як-от “*World Heritage Sites*” – «об’єкти Світової спадщини», “*Causeway Coast*” – «узбережжя Кезвей», також демонструють використання калькування як ефективною перекладацькою стратегією. У подібних випадках зберігали структурну модель оригіналу, забезпечуючи водночас зрозумілість і відповідність міжнародним стандартам. Варто зазначити, що

частка калькування становить приблизно 10%, що відповідає його допоміжній ролі у загальній системі перекладацьких трансформацій у досліджуваному матеріалі.

Модуляція як зміна логічної перспективи висловлювання є характерною для передачі образності туристичних текстів і забезпечує природність сприйняття перекладу в українській мові. Ця трансформація дозволяє передавати зміст оригіналу не буквально, а через зміну точки зору або способу формулювання, що є особливо важливим у випадках емоційно насиченого туристичного дискурсу.

Наприклад, “*a slice of tranquil island life*” ми переклали як «шматочок спокійного острівного життя», що відтворює образність оригіналу, але водночас адаптує її до української мовної традиції. Фрази “*jaw-dropping landscapes*” передано як «пейзажі, що захоплюють подих», а “*packed with opportunities*” — як «відкривають безліч можливостей». Такі рішення демонструють зміну способу вираження думки при збереженні її семантичного ядра та емоційного ефекту.

Вираз “*blow your mind*” перекладено як «вражають уяву», а “*packed with adventure*” — як «тут на вас чекають пригоди». У цих випадках відбувається переформулювання вихідної конструкції: замість розмовно-експресивних англійських структур використовуються більш нейтральні та граматично звичні для української мови варіанти. Водночас зберігається загальна прагматична спрямованість тексту на створення позитивного емоційного враження.

Окремо слід відзначити переклад “*Embrace your giant spirit*” як «відкрити в собі дух величі», де відбувається логічна трансформація образу: конкретна метафора «велетня» замінюється на більш абстрактне поняття «величі», що робить вислів більш зрозумілим для українського читача. Подібно, “*take your pick of spectacularly unique beaches*” передано як «ви зможете обирати серед унікальних пляжів», що також демонструє зміну структури вислову при збереженні його змісту.

Таким чином, модуляція дозволяє досягти балансу між точністю передачі змісту та природністю мовного оформлення. Частка використання модуляції у досліджуваному матеріалі становить близько 15%, що свідчить про її важливу, але допоміжну роль у загальній системі перекладацьких трансформацій.

Найбільш поширеними є лексико-граматичні трансформації, які включають перебудову синтаксичних конструкцій, а також додавання та опущення окремих елементів для досягнення природності висловлювання в українській мові. Їх активне використання зумовлене відмінностями в структурі англійського та українського синтаксису, а також прагненням забезпечити читабельність і стилістичну адекватність перекладеного тексту.

Наприклад, “*What’s not to love about Glasgow?*” ми переклали як «Що може не сподобатися в Глазго?». У цьому випадку відбувається перебудова синтаксичної структури з метою збереження риторичного характеру вислову та його прагматичної функції. Подібно, складні переліки активностей у тексті часто структурно спрощуються для полегшення сприйняття українським читачем.

Фраза “*Whether it’s white water rafting or an epic music scene you’re after*” переклали як «Чи шукаєте ви рафтинг на бурхливій воді чи яскраву музичну сцену», що демонструє суттєву зміну структури речення відповідно до норм української мови, зокрема перебудову порядку компонентів та адаптацію синтаксичної організації вислову. Аналогічно, “*Each of the city’s quarters tells a story*” передали як «Кожен район міста розповідає власну історію», що також передбачає граматичну трансформацію з метою забезпечення природності мовлення.

Такі лексико-граматичні трансформації забезпечують читабельність, логічну чіткість і стилістичну природність тексту та становлять приблизно 20% від загальної кількості використаних перекладацьких стратегій, що підтверджує їх ключову роль у процесі перекладу туристичних текстів.

Транскрипція та транслітерація активно використовуються для передачі власних назв, топонімів і культурних реалій, оскільки вони забезпечують

максимальне збереження оригінальної форми та міжнародної впізнаваності одиниць. У досліджуваних туристичних текстах цей спосіб перекладу застосовується насамперед до географічних назв, імен відомих осіб та назв культурних об'єктів, що не потребують семантичного перекладу.

Наприклад: “*Edinburgh – Единбург, Glasgow – Глазго, Loch Ness – Лох-Несс, Ben Nevis – Бен-Неві, Cardiff – Кардіфф, Snowdonia – Сноудонія, Pembrokeshire – Пембрукшир, Anglesey – Англсі, Belfast – Белфаст, Rory McIlroy – Рорі Макілрой, George Best – Джордж Бест, Titanic – Титанік*”. Використання транскрипції та транслітерації у цих випадках забезпечує точність передачі власних назв і дозволяє зберегти їх впізнаваність у міжнародному контексті, що є особливо важливим для туристичного дискурсу.

Водночас слід зазначити, що така стратегія не завжди передає внутрішню семантику або культурні асоціації окремих назв, однак її основною функцією є саме ідентифікація об'єкта, а не його пояснення. Частка використання транскрипції та транслітерації в досліджуваному матеріалі становить близько 10%, що свідчить про її допоміжний, але необхідний характер у системі перекладацьких трансформацій.

Описовий переклад застосовується для передачі понять, які не мають прямих відповідників у мові перекладу або потребують додаткового пояснення для цільової аудиторії. Така стратегія дозволяє забезпечити зрозумілість тексту, однак часто призводить до втрати лаконічності та часткової нейтралізації стилістичних особливостей оригіналу.

Наприклад, “*hovercraft*” ми передали як «судно на повітряній подушці», а “*fish and chips*” — як «риба з картоплею фрі». У цих випадках використання описового перекладу забезпечує адекватне розуміння реалій, однак вимагає розширення форми вислову. Так само “*zip wire*” переклали як «канатна дорога», а “*subterranean caving tour*” — як «спелеотур». Такі рішення дозволили зробити текст доступним для українського читача, хоча іноді вони не повністю відображають специфіку вихідних понять.

Окремо слід відзначити приклад “*set-jetting jaunt*”, який ми передали як «подорож місцями зйомок». У цьому випадку описовий переклад виконує пояснювальну функцію та розкриває зміст нового туристичного явища, проте втрачає компактність і стилістичну новизну оригінального неологізму. Також описово передаються деякі культурні явища та види активностей, що не мають усталених відповідників в українській мові.

У деяких випадках спостерігається поєднання описового перекладу з елементами узагальнення. Наприклад, “*terrace house*” передали як «трикімнатний будинок», що частково узагальнює значення оригіналу, а “*immersive experiences*” — як «інтерактивні розваги». У таких випадках були змушені пояснювати зміст, жертвуючи лаконічністю заради зрозумілості.

Отже, частка описового перекладу становить приблизно 5%, що пояснюється його використанням лише у випадках культурної специфіки або відсутності прямих відповідників у мові перекладу.

Таким чином, аналіз розглянутих текстів показав, що у перекладі домінують непрямі способи передачі змісту, що забезпечують адаптацію тексту до норм української мови та культурного контексту. Буквальний переклад використовується лише за умови структурної відповідності мов і становить 15%, тоді як еквівалентний переклад, який становить 25%, модуляція (становить 15%) та лексико-граматичні трансформації (20%) забезпечують природність і комунікативну ефективність тексту.

Калькування (становить 10%), транскрипція та транслітерація (становлять 10%) виконують допоміжну функцію, забезпечуючи передачу культурно специфічних реалій, а описовий переклад (5%) застосовується у випадках відсутності прямих відповідників.

Це підтверджує, що переклад туристичного дискурсу має комунікативно орієнтований характер і спрямований на збереження не лише інформаційної, а й емоційно-експресивної функції оригіналу, що є ключовим для створення привабливого образу країни та стимулювання інтересу потенційного туриста.



Узагальнюючи результати аналізу перекладацьких трансформацій і проблем перекладу досліджуваних туристичних текстів (про Англію, Шотландію, Уельс і Північну Ірландію), можна сформулювати комплексні висновки і встановити, що переклад туристичного дискурсу має комунікативно-прагматичний характер. Його основна мета полягає не лише в передачі фактичної інформації, а й у відтворенні емоційного впливу на адресата, формуванні привабливого образу країни та стимулюванні туристичного інтересу. Саме це зумовлює активне використання трансформацій, які виходять за межі буквального перекладу.

Важливим висновком є те, що переклад туристичних текстів передбачає баланс між точністю та адаптацією. Надмірна буквальність призводить до втрати природності, тоді як надмірна адаптація може спотворити зміст. Тому перекладач змушений обирати оптимальну стратегію залежно від контексту.

Крім того, встановлено, що туристичний дискурс характеризується високим рівнем культурної маркованості, що вимагає від перекладача фонових

знань і врахування міжкультурних відмінностей. Особливо це стосується історичних алюзій, географічних назв і локальних особливостей.

Отже, загальний висновок полягає в тому, що переклад туристичного дискурсу є складним багаторівневим процесом, у якому ключову роль відіграють трансформації. Їх застосування забезпечує досягнення адекватності перекладу, збереження комунікативного ефекту та адаптацію тексту до норм цільової мови й культури. Саме поєднання різних перекладацьких стратегій дозволяє створити текст, який одночасно є точним, природним і привабливим для цільової аудиторії.

## Висновки

У ході виконання дипломної роботи досягнуто поставленої мети, яка полягала у комплексному дослідженні туристичного дискурсу як об'єкта перекладознавчого аналізу та виявленні особливостей його перекладу в процесі міжмовної трансформації.

У межах першого завдання розглянуто поняття туристичного дискурсу в сучасній лінгвістиці та перекладознавстві. Встановлено, що туристичний дискурс є складним лінгвокультурним і прагматично орієнтованим явищем, яке поєднує інформативну, емоційно-оцінну та переконувальну функції.

У процесі дослідження визначено сутність і типологію туристичного дискурсу, а також охарактеризовано його основні жанри. З'ясовано, що туристичний дискурс є багатожанровою системою, яка охоплює як традиційні форми (путівники, рекламні тексти), так і сучасні цифрові жанри (блоги, відгуки, вебконтент).

Аналіз лінгвостилістичних особливостей туристичних текстів показав, що вони характеризуються високим рівнем експресивності, оцінності, гіперболізації, персуазивності та мультимодальності, що зумовлено їхньою прагматичною спрямованістю на вплив на адресата.

У межах дослідження проаналізовано класичні стратегії перекладу туристичних текстів, зокрема еквівалентний переклад, модуляцію, адаптацію, калькування, транскрипцію, транслітерацію, описовий переклад і граматичні трансформації. Встановлено, що вибір перекладацької стратегії визначається необхідністю досягнення комунікативної та прагматичної еквівалентності.

У результаті аналізу практичного матеріалу виявлено основні труднощі перекладу туристичних текстів, серед яких: передача експресивності та образності, відтворення культурно маркованих елементів, адаптація рекламних конструкцій, переклад власних назв і складних синтаксичних структур.

Дослідження показало, що найбільш продуктивними типами перекладацьких трансформацій є еквівалентний переклад, модуляція та лексико-граматичні трансформації, які забезпечують природність і відповідність нормам української мови. Буквальний переклад і калькування застосовуються обмежено, переважно для передачі термінології та стандартних конструкцій, тоді як транскрипція і транслітерація використовуються для відтворення власних назв. Описовий переклад є ефективним засобом передачі культурно специфічних реалій.

Отже, переклад туристичного дискурсу є складним багаторівневим процесом міжкультурної комунікації, який вимагає поєднання різних перекладацьких стратегій, урахування лінгвостилістичних особливостей тексту та орієнтації на цільову аудиторію. Ефективне застосування перекладацьких трансформацій забезпечує досягнення балансу між точністю змісту та збереженням комунікативного і емоційного впливу тексту.

Отримані результати можуть бути використані у подальших наукових дослідженнях туристичного дискурсу, а також у практичній діяльності перекладачів і в навчальному процесі під час викладання дисциплін із перекладознавства та лінгвістики тексту.

## Список використаної літератури

1. Голуб Є., Щербак О. Феномен туристичного дискурсу в українській лінгвістиці // Філологічні студії. 2019. № 12. С. 26–27. [https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Konf\\_Prykladna\\_Lingv\\_2019.pdf](https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Konf_Prykladna_Lingv_2019.pdf)
2. Дидів І. Формування туристичного іміджу України в умовах глобальних трансформацій у краєзнавчому контексті // Electronic Information Resources: Creation, Use, Access. 2023. <https://journals.nupp.edu.ua/eir/uk/article/view/4150>
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.
4. Коляса О., Коваль Н., Шостак У. Реалія як репрезентаційна особливість англійських туристичних текстів // Львівський філологічний часопис. 2022. № 12. С. 92–98. <https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/philology/article/view/2504>
5. Прима В. Туристичний дискурс як структурно-детермінований вияв комунікації в сфері туризму // International Science Journal of Education & Linguistics. 2022. Vol. 1, № 3. С. 37–48. <https://isg-journal.com/isjel/article/download/34/31>
6. Прима В. Структура англомовних туристичних путівників // Philological Journal. Одеса : Odesa National Maritime University, 2024.
7. Прима В. Формальний і неформальний туристичний дискурс // RG Notes. Одеса : Odesa I. I. Mechnikov National University, 2023. <https://rgnotes.onu.edu.ua/article/view/285563>
8. Прима В. В. Туристична лексика у формальному й неформальному дискурсах // Записки з романо-германської філології. 2023. № 1(50). С. 215–225.
9. Ребрій О. В. Сучасні концепції перекладу. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
10. Сандига Л., Полонська І. Неологізми у сфері туризму як відображення змін у англомовній картині світу // Вісник Київського національного університету

- імені Тараса Шевченка. 2023. № 2(34). С. 118–121. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2023.34.23>
11. Сухомудь О. Туристичний дискурс: теоретичні підходи // Наукові праці Острозької академії. 2020. <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/4115/>
  12. Чередниченко О. Переклад і перекладознавство в незалежній Україні: підсумки та перспективи. 2022. [https://style-and-translation.knu.ua/media/files/2024/6/18/\\_18\\_2022-1-5.pdf](https://style-and-translation.knu.ua/media/files/2024/6/18/_18_2022-1-5.pdf)
  13. Шевчик К. Мовні особливості туристичного дискурсу // Scientific Bulletin: Philological Sciences. 2022. <https://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/download/2759/2770/2776>
  14. Hanna S., Rowley J., Keegan B. Place and Destination Branding: A Review and Conceptual Framework // Tourism Management. 2020. Vol. 18. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/emre.12433>
  15. Huang X. et al. Do DMOs and Tourists Deliver the Same Image? User-Generated Content and Destination Image Formation // Sustainability. 2022. Vol. 14, № 2. P. 953. DOI: <https://doi.org/10.3390/su14020953>
  16. Karaban V. I., Verba L. G., Karaban A. V. Third-Year University Students' Linguistic Errors in Translation from Ukrainian to English // ResearchGate. [https://www.researchgate.net/publication/386996935\\_THIRD-YEAR\\_UNIVERSITY\\_STUDENTS'\\_LINGUISTIC\\_ERRORS\\_IN\\_TRANSLATION\\_FROM\\_UKRAINIAN\\_TO\\_ENGLISH](https://www.researchgate.net/publication/386996935_THIRD-YEAR_UNIVERSITY_STUDENTS'_LINGUISTIC_ERRORS_IN_TRANSLATION_FROM_UKRAINIAN_TO_ENGLISH)
  17. Katan D. Translating Cultures: An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators. 3rd ed. London ; New York : Routledge, 2021. 392 p.
  18. Лелека Т. О. Особливості перекладу у культурологічному аспекті // Наукові записки. 2024.
  19. Maci S. M. English Tourism Discourse. 2021. P. 229–233. <https://iperstoria.it/article/view/1095/1062>
  20. Messner M. Picturing the Route – the Multimodal Representation of Time and Space in Tourism Discourse // Multimodal Communication. 2025. Vol. 15, № 1. P. 95–113.

21. Munday J., Pinto S. R., Blakesley J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022. 376 p.
22. Nigro M. G. (ed.). *The Language of Tourism: Linguistic Perspectives in Tourism Research*. Bern : Peter Lang, 2020. 356 p.
23. Pym A. *Exploring Translation Theories*. 3rd ed. London ; New York : Routledge, 2021. 224 p.
24. Titkova V., Havrylova O. *Translation Strategies of Tourism Discourse: Dynamics and the Contemporary Dimension // Research and Education in a Globalized World: European Integration Processes. Contemporary Challenges and Transformations : Book of Papers of the International Forum for Young Researchers, 24 Apr. 2026*. P. 379.
25. Venuti L. *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. 3rd ed. London ; New York : Routledge, 2018. 336 p.

[https://www.visitbritain.com/en/destinations/england/yorkshire-  
dales?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.visitbritain.com/en/destinations/england/yorkshire-<br/>dales?utm_source=chatgpt.com)

### **Why we love England**

Few locations inspire quite like England. From legendary landmarks and bustling cities, to rolling emerald hills and dramatic coasts – this is an unmissable nation of contrasts. But beyond its beautiful landscapes and rich heritage, there’s bucketloads of dynamism, creativity and culture to discover.

For a blockbuster break, look no further than England’s screen stars. Step back in time in *Peaky Blinders*’ Birmingham and northern England, be charmed by *Bridgerton*’s Bath, or fall in love with *Bridget Jones*’ London. Discover scene-stealing *Mission: Impossible* backdrops in the Lake District, or why not let the Yorkshire Dales – the star of *Wuthering Heights* – sweep you off your feet in 2026? Whether it’s family-friendly fun at The Paddington Bear Experience, or broomsticks and butterbeer at the Warner Bros. Studio Tour – this really is where the movie magic happens.

What are you waiting for? It’s time to discover all that England has to offer.

### **Cornwall and the Isles of Scilly**

Renowned for its glorious countryside, striking coastline and unique attractions.

You’ll find an abundance of places to visit in Cornwall that leave lasting memories. From catching a performance at the open-air clifftop Minack Theatre to surfing the waves at Newquay’s Fistral Beach or delving into the Arthurian legend at Tintagel Castle, Cornwall and the Isles of Scilly have something for everyone.

Wander the South West Coast Path – as seen in 2025’s *The Salt Path* – to discover picturesque coves, golden beaches and quaint harbours, and explore the world’s largest greenhouse at the Eden Project. Hop over to the Isles of Scilly with its crystal-clear waters, venture to the tidal island of St Michael’s Mount at low tide, or tuck into a delicious Cornish pasty. Take in the subtropical paradise of Trebah

Garden, and go back in time at Henry VIII's coastal fort, Pendennis Castle. Regardless of what you want to do when you visit Cornwall and the Isles of Scilly, you'll discover a county packed with charm and intrigue.

### **East of England**

From traditional seaside towns to adventure sports and charming cities with heaps of history, the East of England has something for everyone.

Don your walking boots for a brisk coastal hike on the Norfolk Coast Path, or try out adrenaline-pumping rides at Great Yarmouth Pleasure Beach, followed by fish and chips along the sea front. Get behind the scenes of the historic Cambridge University with a private tour, or scale new heights on a tree-top adventure course in Thetford Forest. From coast to country, city to seaside town, is it any wonder that *Lonely Planet* named this one of the best regions in the world to visit in 2025?

### **Isle of Wight**

A slice of tranquil island life, yet a stone's throw from the bustling mainland: the Isle of Wight is small but mighty.

Reach the Isle of Wight by ferry or even the famous hovercraft – the journey itself adds to the adventure. Get your bearings on a high-speed boat ride around its coast, then take in the island's sights – and smells – in its exotic parks. Feel the rhythm of its world-renowned festivals, or stroll along one of its sandy beaches with the sound of the waves for company. With its landscape awash with natural beauty, historic sites and top-notch events, the Isle of Wight has all the ingredients for a memorable trip.

### **Jurassic Coast**

Welcome to dinosaur territory; its beaches and rocks strewn with ancient fossils and footprints.

Over 200 million years old, the Jurassic Coast's beaches are yours to discover on walks, bike rides and picnics. So rich are these paleontological treasures, that the coast has been recognised by UNESCO as a World Heritage Site, with an abundance of fossil-hunting tours and museums too.

But that's not all. This 95-mile (152km) coastline – which stretches between Exmouth and Studland Bay on the southern shore of England – is where mighty sea cliffs meet quaint harbour towns and wildlife-filled coves. There are countless ways to explore, from kayaking between the chalk-white towers of Old Harry Rocks and swimming in West Bay's clear waters, to watching the sunset over the sea from Portland Bill Lighthouse.

Wherever you venture, here's what to look out for, and the best places to stay.

### **Lake District**

From the tip of England's tallest peak to the nation's deepest lake, this national park is stacked with super-sized scenery.

Welcome to nature's playground – this is the Lake District. There are endless ways to get involved: wild swimming, packrafting, canyoning, spelunking, sailing... not to mention some of Britain's premier hiking trails.

Covering 912 square miles (2,362 square km), the Lake District is England's largest national park and a UNESCO World Heritage Site, home to more than 200 mighty mountains and hills (known as 'fells'). Between them lie beautiful lakes, rivers and tarns, surrounded by thriving towns and historic monuments – a landscape that has inspired great novels and fine artworks, plus countless adventures, too. A star on the big and small screen, explore the backdrops to *The Dambusters* (1955), *28 Days Later* (2002), *Star Wars: The Force Awakens* (2015), *Mission Impossible Dead Reckoning Part 1* (2023), *Bridget Jones: Mad About The Boy* (2025) and many more.

To discover its geological wonders and cultural treasures for yourself, here's how to plan an epic Lake District escape.

### **London**

An unmissable destination for travellers, London is a melting pot of history, culture and green spaces.

From the unique vintage markets of Portobello Road or Camden to the huge high street shops of Oxford Street, Regent Street and Westfield, London is a shopper's paradise. Check out trendy Shoreditch, buzzy Brick Lane and colourful

Chinatown. Food lovers will be spoilt for choice with every kind of cuisine, thanks to an international crowd that spills into every delicious corner. Film fan? London is the scene-stealing backdrop to some top-notch movies and TV shows, so look no further for a blockbuster break.

Hike up its iconic landmarks and sip a cocktail in its tallest building, The Shard, or take in the view from one of its many rooftop bars. Immerse yourself in a leading cultural scene with no fewer than four international orchestras, a plethora of West End theatres and live gigs from Wembley to the O2 (Millennium Dome). And discover world-leading museums and galleries, from the Natural History Museum to London's two Tates.

It's becoming even easier to explore London sustainably too, from excellent public transport to eco-friendly eateries. For some downtime, soak up some rays in one of the city's Royal Parks or the green lungs of Hampstead Heath or Greenwich – London is the world's first National Park City, after all.

Britain's biggest city has everything – and then some more.

### **Windsor**

Lovers of *The Crown* can wrap themselves in royalty, as this town is about as regal as it gets.

Windsor Castle, an official residence for 40 monarchs, pulls out all the royal stops – but there's plenty more to discover here.

Take a tour of perhaps the most famous public school in Britain; Eton. Discover one of Britain's most legendary racecourses and buy a hat for Royal Ascot. Explore one of England's shortest streets and sample top-notch restaurants and atmospheric pubs. Tour a royal themed brewery or take in the nearby River Thames by paddleboard, where you can see Britain's only swans to get their own census. And for the bravest among us, Bray Lake is a thrill-seeker's paradise.

Windsor is an easy day out from London, or an idyllic base for exploring the surrounding Berkshire countryside.

### **Why we love Scotland**

Scotland's stunning landscapes, lochs, islands and mountains combine to form a country that's as unique as it is beautiful. Where else could you explore 709 islands, while drinking over 130 different types of whisky? Tee off on scenic courses in the birthplace of golf and watch men in kilts play tug o'war? Or listen to the sound of bagpipes, alongside tales of a monster in a loch, a real-life Macbeth and a national Braveheart?

They're not the only characters you'll meet here. See Scotland's film-star good looks on a set-jetting jaunt through sweeping glens and mighty castles, immortalised in *Harry Potter*, *James Bond* and *Outlander*. Step into history with a tour of Glasgow Cathedral, a haunting backdrop to *The Batman* and Guillermo del Toro's *Frankenstein*, or fall in love with Edinburgh on a stroll up Arthur's Seat, like the stars of *One Day*.

### **Edinburgh**

From palaces to cobbled alleys and even a castle on a dormant volcano, this city is a real show-stopper.

The world's first UNESCO City of Literature, Edinburgh is home to 10 major international festivals. Hear that? Perhaps it's the dulcet tones of the Edinburgh Jazz & Blues Festival, or the laughter at a comedy club during the Edinburgh Festival Fringe. Maybe it's a world-class opera singer performing at the Edinburgh International Festival, or an author regaling a crowd at the Scottish International Storytelling Festival.

Take in 360-degree views and even the odd yoga class from Arthur's Seat. For sports lovers, there's Murrayfield Stadium for top-notch international events. Whether it's beautiful shopping arcades, boutique outlets or botanical gardens, Scotland's capital has something for everyone.

### **Glasgow**

Pushing the boundaries of art and culture, with a heart that beats through its people.

What's not to love about Glasgow? Its gothic and Victorian architecture, a landlocked lighthouse, and sleek silver lines of the Zaha Hadid-designed Riverside

Museum resting on the River Clyde all make it easy on the eye. Culture vultures can seek out top art or a stuffed elephant at the bohemian Kelvingrove Art Gallery and Museum.

Take a walking tour of its street art on the Glasgow Mural Trail or check out its plethora of vegan eateries. And loving all things sustainable – there’s 300km of bike paths, paddle boarding and a nightclub powered by the heat of its revellers to discover. In 2026, Glasgow welcomes the Commonwealth Games – so what better time to discover all the city has to offer?

### **The Scottish Highlands**

Located in the northern reaches of Scotland, the Highlands are about beauty and adventure.

With islands for exploring, thick pine forests to wander and peaks to climb, the Highlands are packed with picture-perfect scenery and exhilarating experiences. From the valleys of Loch Lomond and the Trossachs, to the heights of Ben Nevis or the soaring hills of the Cairngorms, expect everything from folk festivals to adrenaline-fuelled off-roading.

Base your stay at the gateway city of Inverness – also the start for the North Coast 500. Within easy reach of Edinburgh, it offers art and culture, foodie festivals to get your teeth stuck into, botanical gardens and plenty for music lovers. Whether it’s a bracing wild swim, a warming whisky tour or a royal fix at Balmoral, unleash your imagination in the Highlands.

### **Borders and Lowlands**

The gateway into Scotland, the Borders and Lowlands pack a punch.

Look no further for adrenaline-fuelled adventure, top-notch local seafood and escapism into mesmerising scenery. Brimming with peaks and valleys for two-wheeled adventures or for exploring with its furriest residents, the Borders and Lowlands is a haven for adventure seekers, food lovers and explorers. Within easy reach of northern England and direct routes to and from Glasgow and Edinburgh, Scotland’s Borders and Lowlands are waiting to be discovered by you.

### **Scottish Islands**

Jaw-dropping landscapes wrapped in tales and legends, the Isles' wild nature will stay with you forever.

Whether it's cycling miles of beauty, wild swimming its lakes, stargazing its dark nights, puffin-watching or munching on a local delicacy, the Scottish Islands are packed with opportunities.

There's the rugged Outer Hebrides, where you'll find ancient wonders, white sands and some of Britain's oldest rocks, and the Inner Hebrides, which includes its Skye with inky lochs and black volcanic hills, and Islay for its perfect whisky. Check out nearby Staffa for one of the greatest geological landmarks on earth.

The Isle of Arran boasts knife-ridged scenery carved by ancient glaciers, while those looking for a far-flung adventure should head to Orkney, complete with a Neolithic town that predates Stonehenge.

### **Inverness**

A melting pot of heritage and culture, Britain's most northerly city makes a great base for exploring the Highlands.

Do you believe in legends? Packed with mystery, history, culture and adventure, Inverness will convert you. Known as the 'Capital of the Highlands', Inverness is Britain's most northerly city – a melting pot of history, heritage and culture. Home to world-class museums, dining experiences, adventure trails, and historic sites, there's plenty to keep you busy in and around the city.

Pop into a cosy pub and meet the locals or get hands on with a distillery tour, sampling more of the region's flavours. Head to the hills for nature and adventure sports, or try a spot of monster hunting in the murky waters of Loch Ness. Will you capture the next iconic 'Nessie' photo? A great base for exploring the Highlands, the North Coast 500 touring route starts and ends here, too. With numerous filming locations as seen on *Outlander*, Inverness is your gateway to all that northern Scotland has to offer.

### **Why we love Wales**

When we say that Wales has more castles per square mile than anywhere else in Europe, you already start to picture the beauty of the Welsh landscape. Add its

rugged coastline, stunning beaches, lush valleys and mountainous National Parks, and the image of this intensely beautiful Celtic country is almost complete. But scratch further beneath the surface, and you'll uncover a nation bursting with adventure. Zoom through the air on an exhilarating ride on the world's fastest zip wire in Snowdonia (Eryri). Or, discover the nation's depths on a subterranean caving tour, and hit the waves on some of Britain's most spectacular coastline.

Did you know that Wales plays a leading role in some of your favourite films and TV shows? Maybe you'll recognise it from *Doctor Who*, *House of the Dragon* or *Sex Education*. Now go behind the scenes to see the real stars of the show. Take a stroll along Pembrokeshire's Freshwater West Beach, the backdrop to *Harry Potter and the Deathly Hallows*, or admire Bodnant Garden's blooms, as seen in *The Secret Garden*. Ready to explore these A-list landscapes?

### **Cardiff**

Step into a land of castles, world-renowned rugby and a whole host of myths and legends in the Welsh capital.

Whether it's white water rafting or an epic music scene you're after, Cardiff is a quirky, creative hub brimming with things to see and do. Step into 2,000 years of history at Cardiff Castle, or savour local produce at Cardiff Central Market. Get a taste of the action and head out of the city on the Cambrian Way to discover 185 miles (almost 300km) of National Parks, fairy-tale castles and snow-capped peaks. With a buzzing arts and foodie scene and independent shops galore, Cardiff is your gateway to all that's wonderful about Wales.

### **Snowdonia (Eryri)**

Full of adventure, from its sky-scraping peaks to plunging glacial valleys, Snowdonia's scenery is guaranteed to blow your mind.

What's your adventure? Because Snowdonia (Eryri) is full of them – and it's bursting with breathtaking scenery too.

This 823-square-mile (2131km<sup>2</sup>) National Park is catnip for adrenaline seekers, who flock to climb, cycle, raft and zip through north Wales' wildest corners,

but you don't need nerves of steel to appreciate its charms: there are pretty villages to explore, seaside strolls to enjoy and local delicacies to devour.

And while Snowdonia (Eryri) is famous for its epic mountains – especially Snowdon (Yr Wyddfa), Wales' highest peak – the region has a softer side too, its foothills full of wildflowers and woodlands, and its coast dotted with long sandy beaches. Whether for a wild weekend or an action-packed holiday, here's how to plan your perfect trip.

### **North Wales**

From lush valleys to epic shorelines and charming towns, find north Wales packed with adventure.

The north of Wales is packed with castles and they provide just some of its stunning backdrop. The rest comes from its coastlines, valleys, hills and towns: from the impressive vistas of Portmeirion, a mini replica of the Italian Riviera, to the island of Anglesey with 125 miles (201km) of coastline, to an amble along Wales' longest pier in the Victorian resort of Llandudno.

Whether it's photographing Britain's longest place name or its smallest house, paddle-boarding under dark skies or taking on the world's fastest zipline, the north of Wales gives you a generous slice of it all. Try sleeping on a cliff's edge, visiting anything from prisons to galleries, feasting on fresh lobster to locally foraged seaweed, or partying the night away, and all in easy reach of Snowdonia (Eryri) National Park.

### **Wales Coast Path**

A route to adventure, culture and wildlife hugging the shorelines of Wales.

This isn't just a walking trail – encircling the entire shore of its namesake nation, the Wales Coast Path serves up 870 miles (1,400km) of breathtaking sea views, glorious beaches, wildflower-topped cliffs and charming harbour villages. From Snowdonia's (Eryri's) peaks and the south's thriving cities, to Pembrokeshire's wildlife-filled islands and Anglesey's historic gems, each section has its own charms – and there are countless ways to explore.

For most hikers, the whole trail takes around two months to complete (in either direction), but its shorter walks are just as rewarding. Use them as a starting point to discover the treasures of coastal Wales: from surfing, sailing and swimming, to horse riding on beaches and cycling through forests.

You don't have to be a long-distance hiker to enjoy the Wales Coast Path – even on a shorter adventure, you'll feel the benefits of mindfulness on the Welsh coast as you switch off and step into nature. And don't forget this is an all-year-round outdoor playground, so even in winter you'll be spoilt for choice with all-weather trails, watersports and sightseeing opportunities. Wildlife lovers, thrill seekers, day trippers – this one's for you. Keep a look out for film and TV backdrops while on your travels. Three Cliffs Bay features in *The Witcher*, while *House of the Dragon* and *Captain America: The First Avenger* also filmed on Welsh shores.

### **Why we love Northern Ireland**

Northern Ireland has everything from World Heritage Sites to real-world *Game of Thrones* locations, plus scenery that will leave you in awe. From the mountains of Mourne to the Fermanagh Lakelands, the Causeway Coast to the Glens of Antrim, you'll find an inspiring country made for nature lovers, adventure seekers, and adrenaline addicts.

With a wild Atlantic Ocean on one side and the Irish Sea on the other, take your pick of spectacularly unique beaches set against backdrops featuring mountains, cliffs, caves and even temples. Stand on the very spot where the Titanic launched, or marvel at the remains of a causeway, believed to be built by a giant so he could cross the North Channel.

Follow in the footsteps of local heroes Rory McIlroy and Darren Clarke and tee off at over 90 courses, including the legendary Royal County Down. Or stay in the three-bedroom terrace house where football legend George Best grew up.

There's no better time than the present to embrace your giant spirit and discover what adventure awaits you in Northern Ireland.

### **Belfast**

A dynamic port city with a colourful past, Belfast is a vibrant cultural hub on Northern Ireland's eastern coast.

Packed with lively pubs, an eclectic food scene, iconic buildings, boutique shopping and a myriad of immersive experiences, you can delve into history, science, literature and more in Belfast.

Each of the city's quarters tells a story – from the history of one of the world's most famous ships at Titanic Belfast to tales of the city's past at the Ulster Museum. Use the city as a base for discovering *Game of Thrones* filming locations, step aboard HMS Caroline for a taste of First World War maritime combat or see creative colours on a walking tour of Belfast's famous murals. Whether you're a culture vulture, party-goer or an outdoor enthusiast, you'll find an array of memorable things to do in Belfast.

### **Causeway Coast**

A land of mighty scenery and epic stories, this wild corner of Northern Ireland will steal your heart.

The Causeway Coast and Glens region is rich in natural wow-factor, from the strange hexagonal rocks of Giant's Causeway, to the fossil-strewn beach of White Park Bay, and the gnarled island of Carrick-a-Rede, whose wind-whipped rope bridge is thrilling to cross.

The 130-mile (212km) Causeway Coastal Route is regularly voted among the world's top road trips. It extends even further along the shore, to the cities of Belfast and Derry-Londonderry, the medieval Carrickfergus Castle, and the extraordinary Gobbins cliff walk. Every day brings new adventures, whether you're sipping Irish whiskey in an ancient distillery or exploring hidden sea caves by kayak.

So what are you waiting for?